

Belföldi hírek

bb 1. Levegőtisztasági őrjárat a fővárosban

i -don/tm szb hi la

1974. április 10.

a budapesti levegőtisztasági bizottság más szervekkel közösen időről időre levegőtisztasági őrjáratot tart. a szerzett tapasztalatok kedvezőek: a légszennyeződés mértéke fokozatosan csökken. budapest levegőjének szennyezettségét több mint 30 helyen vizsgálják, így például a belvárosban, a néphadsereg téren, a ix. kerületi toronyház utcában, a xvii. kerületi petőfi utcában, angylföldön és zuglóban több állomás is méri a levegő minőségét.

a tisztább levegőért - mint a budapesti levegőtisztasági bizottság és a köjál megállapította - meg kell gyorsítani a lakóépületek korszerű fűtésre való átállításának, valamint a budapesti iparkitelepítési program végrehajtásának ütemét. a fővárosi köjál tovább fejleszti levegőszennyezettségi vizsgálatait: újabb automatikus műszerházakat létesít. növeli a pormérőhelyek számát, bővíti az ugynevezett félautomatikus kéndioxid mérőhelyek hálózatát is.

/folyt.köv./

-1-

NA

bb 1. /Levegőtisztasági... 1. folyt./-szb

a levegő minőségének javulásában, a füst és a korom csökkenésében szerepük van a diesel-üzemű járműveknek is, amelyek a korábbihoz képest kevesebbet füstölnek. továbbá jelentős részük van a rendőri szerveknek, amelyek nemcsak az ellenőrzéseket sürítették, hanem a gépkocsi vizsgálatok számát is növelték. a füstölésmérőket állandóan a járőrkocsiban tartják, így a szolgálatot teljesítők azonnal felelősségre tudják vonni a szabálysértőket. a rendőri szervek úrjáraikba bevonják a közlekedési vállalatok, a szervizek és a javítóműhelyek szakembereit is, akik tanácsot adnak az autók gazdaságos üzemeltetéséhez. /mti/

--

bb 2. Liszt ferenc dalostalálkozó szekszárdon

Vid-ká szb hgy

1974. április 10.

Szekszárdon az idén május 19-én rendezik meg a már hagyományos tolna megyei dalostalálkozót, Liszt ferenc emlékezetére. a találkozón számot adnak a megye kórusmozgalmának fejlődéséről, s lehetőséget adnak a kórusok közötti tapasztalatcserére. a megyei dalosnapon alkalmat nyújtanak az énekkarok minősítésére is. a felkészülést megyeszerte megkezdték. /mti/

--

bb 3. a munkásfiatalok aktív részesei a munkahely közéletének - ifjúságkutatók felmérései

i gy/mm szb hí la

1974. április 10.

háználunkban csaknem egymillió ifjúság dolgozik. mennyire érzik magukénak munkahelyük örömeit, gondjait, hogyan kapcsolódnak be az üzemi közéletbe? - ezt vizsgálva, számos figyelemre méltó tapasztalatot szereztek a társadalomtudományi kutatók és a szakszervezetek elméleti kutatással foglalkozó szakemberei.

a tapasztalatok szerint napjainkban a fiatal munkások mind aktívabban kapcsolódnak be a vállalat közéletébe. többségük nemcsak a munkapad mellett végzi el kijelölt feladatát, hanem cselekvő részese a munkahely társadalmi életének is. /folyt.köv./

-2-

M

bb 3. /a munkásfiatalok... 1. folyt./-szb

a tapasztalatok szerint ez az rényük nem mindenütt találkozik osztatlan egyetértéssel. a munkahelyi vezetők gyakran nem szívesen veszik a fiatalok őszinte bírálatát: főként akkor, ha a munkaszervezés vagy a munkakörülmények hiányosságait teszik szóvá. a fiatalok körében végzett vizsgálatok és a termelési értekezleteken szerzett tapasztalatok szerint az ifjúság munkások a közéleti kérdések közül mindenekelőtt a munkával, a bérezéssel, a beosztással és a munkahelyi légkörrel összefüggő kérdéseket vetik fel. magatartásukra általában a bátor véleménynyilvánítás jellemző. de feltehető körükben bizonyos fajta közömbösség is, amelynek felszámolására összefügg az üzemi demokrácia továbbfejlesztésével. ebben jelentős feladataik vannak a helyi párt- és társadalmi szerveknek is.

a tudományos kutatókat élénken foglalkoztatja a munkásfiatalok kulturális helyzete: elsősorban azt elemzik, hogyan lehetne jobban felkelteni a munkásifjúság művelődési, önművelési igényét. az eddigi vizsgálódások azt mutatják: a munkásfiatalok alapműveltsége általában magasabb, mint az idősebb munkásoké, - ugyanakkor alacsonyabb, mint az ifjúság bármely más rétegéé. ők kerülnek ki viszonylag legkorábban és a legkisebb „poggyással”, az iskola önművelést alapozó és ösztönző hatásköréből. a művelődési otthonokra vár itt az egyik legnehezebb, s egyben a legfontosabb feladat: a kulturcentrum szerepét vállalva bontakoztassák ki a munkásfiatalok körében a folyamatos önművelés igényét, alakítsák ki, terjesszék a tartalmas szabadidő-szokásokat. /mti/

--

bb 4. csapolják a balatont - szökésre készülnek az angolnák

vid-ká szb hgy

1974. április 10.

megnyitották a sió zsilipjeit, újból „megcsapolták”, a balatont. az esetleges - a mezőgazdaságban régóta hiányolt - tavaszi esőzésnek készítenek helyet a tó vízszintjének apasztásával. a vízeresztés, amellyel, hogy a felduzzasztott csatornát felhasználják hajók usztatására, eseményt kínál a halászoknak is. a zsilipek megnyitásakor a balatoni halgazdaság szakemberei kihelyezték az angolna csapdát, számítva a kigyóalaku halak vándor ösztönének feltámadására. ezek az izletes husu halak ugyanis, a világon bárhol is tartózkodnak, elindulnak kizárólagos ivó helyük, a mexikói-öböl és a karib szoros irányába. /folyt.köv./

-3-

M

bb 4. /csapolják... 1. folyt./-szb

a balatoni példányok rendszerint a sión át igyekeznek kiutat találni a tóból. a víz áramlását, erősebb „huzását”, azonban valószínűleg csak a sió zsiliphez legközelebb eső körzetben tartózkodó angolánk észlelik, erre következtetnek a csapdába jutó mérsékelt zsákmányból. /mti/

--

bb 5. jelentős szociális intézkedések a néphadseregben - figyelemre méltó eredmények az ifjusági törvény végrehajtásában

i vt/fk szb hi la

1974. április 10.

a népgazdasági tervekben meghatározott feladatok részeként - a honvédelmi költségvetésben biztosított lehetőségeknek megfelelően - a néphadseregben is jó ütemben halad a lakásépítkezés. a katonai vezetés az utóbbi esztendőben is kiemelten kezelt az életkörülményeket alapvetően befolyásoló lakásellátást. fél évtizeden belül a csapatoknál és intézményeknél több, mint 4 ezer lakást adtak át az igényjogosultaknak. a mennyiségi növekedéssel párhuzamosan a minőségi összetétel és a színvonal is javult: a két- vagy többszobás lakások aránya meghaladja a 80 százalékot. a korábbinál magasabb szintű a lakásokban a kommunális ellátottság. a hivatásos katonák sorain belül a nőtlenek helyzetét könnyíti a számukra készülő, s fokozatosan bővülő szállólózat. az új lakások építésével egyidejűleg tervszerűen folytatják a régebbi épületekben a fűtés és a melegvíz-szolgáltatás korszerűsítését.

már korábban megkezdték a néphadsereg több helyőrségében vagy azok közelében helyi kezdeményezésekre és helyi erőforrások felhasználásával hétvégi pihenőhelyek létesítését. a csapat-pihenőhelyek rendszere - a bővülő központi üdülőláncra kiépítve - értékes hozzájárulás a hivatásos és továbbszolgáló katonák, valamint családtagjaik kulturált és rendszeres pihentetéséhez. a különböző alakulatok eddig a helyi erőforrások és adottságok célszerű igénybevételével összesen 12 hétvégi pihenőhelyet létesítettek 650 személy befogadására. másutt most tervezik ilyenek létrehozását.

/folyt.köv./

-4-

NA

v

bb 5. /jelentős... 1. folyt./-szb

a honvédelmi miniszter által meghatározott tennivalók alapján a néphadseregben is eredményesen halad az ifjusági törvényben foglaltak gyakorlati megvalósítása. a hadseregben megnövekedett az alegységgyűlések szerepe. ezeken a tanácskozásokon a fiatal katonáknak módjuk van rá, hogy elmondják előljáróiknak a katonai szolgálattal, az életkörülményekkel kapcsolatos véleményüket, javaslataikat, egyben tanácsot, segítséget kérjenek problémáik, nehézségeik megoldásához. ugyancsak az ifjusági törvény végrehajtásával összefüggő miniszteri intézkedés alapján számos alakulatnál tanfolyamokat szerveztek, hogy lehetővé tegyék az általános iskolai végzettség megszerzését a katonai szolgálat ideje alatt azoknak, akik még nem rendelkeznek ezzel. egy újabb intézkedés módot nyújtott arra, hogy a hivatásos katonafiatalok családalapítási előleget kapjanak. ebben a nagyjelentőségű kedvezményben eddig 300-an részesültek: 150 tiszt és 150 tiszthelyettes. ilyen célra eddig 5,5 millió forintot fizettek ki.

megkezdődött a fiatal tisztek és tiszthelyettesek külföldi utaztatása is. a múlt esztendőben több mint száz hivatásos katonát látogatott el a szovjetunióba. /mti/

--

bb 6. szarvasi babák svéd népviseletben

vid-ká szb hgy

1974. április 10.

a szarvasi vegyes háziipari szövetkezet játékkészítő részlege - amely többszáz csökkent munkaképességűnek, illetve többgyermekes édesanyának ad rendszeres kereseti lehetőséget - nemzetközi elismerést vívott ki a textilhulladékból készült babákkal. az idén tőkés exportra egymillió babát és más játékot küldenek. külön említésre méltóak a 36 fajta svéd népviseletbe öltöztetett babák, amelyekből 1974-re 150 ezerre kaptak megrendelést. /mti/

--

-5-

NA

vbb.7. védelem alatt a denevér és a vadmacska - a biológiai egyensúly megővésére 96 gerinces állatot nyilvánítottak védetté

i kg/tr/ie /p hgy

1974. április 10.

a kipusztulással fenyegetett vadon élő gerinces állatok megővésére az országos természetvédelmi hivatal - széleskörű tudományosan megalapozott felmérése alapjára - 96 fajt védetté nyilvánított. a közelmúltban életbelépett határozat 18 halfajta, valamennyi vadon élő hüllőre és kétélűre, valamint 48 emlős-fajra terjed ki; ezeknek tilos az irtása, vagy akár fogvatartása.

a természetes élővilág harmóniájának megővése érdekében eddig csak a madarakra és néhány hasznos gerinces állatra terjedt ki a védelem; az otvh határozata most ezt hivatott kiegészíteni. az elmúlt évszázadok során ugyanis körülbelül 200 emlős-és madárfaj pusztult már ki a földön, s a szakemberek szerint további négyszáznál már biológiai leromlás - azaz a pusztulás kezdete - figyelhető meg. ezért a legtöbb országban különféle tilalmakkal, jogszabályokkal igyekeznek gátat vetni az élővilág további elszegényesedésének. a védettség olyan fajokra is kiterjed, amelyek egyedül magyarországon lelhetők fel. világviszonylatban is jelentős állatföldrajzi ritkaság például a rákosí vipera, a pannonyi, vagy a mezőkön élő csíkos egér. az alföldön néha felbukkanó, vakondokhoz hasonló földi kutya családja még a jégkorban gyökeredzik.

a védett állatok nemcsak esztétikai értékük miatt - és mint a természeti környezet szerves része - értékesek, de sok közülük gazdasági hasznót is hajt, kipusztulásukkal megbomlana a biológiai egyensúly, a kártévő rovarok, rágcsálók tulszaprodnának. az egyensúly fenntartására, ügyelnek, többek között a békák, a cickányok és a denevérek. a korábban károsnak nyilvánított fajok viszont megcsappant számuk miatt jelenleg már ártalmatlanok a mező-és erdőgazdaságnak. ilyenek például a már védelmet élvező vidrák, borzok, hermelinek, menyétek és vadmacskák.

az állatokat védő határozat megszegőit a jogszabályok a muzeumi rongálóknak kijáró szankciókkal büntetik. néhányan ugyanis kihasználják, hogy a ritka állataink iránt nagy a külföldi kereslet, s felelőtlenül tizedelik a védelemreszoruló ritkaságokat. /mti/

-.-
-6-

NA

bb.8. új módszer tihanyban - mérhető az idegsejtekben lejátszódó elektromos folyamat

vid/p ká hgy

1974. április 10.

a magyar tudományos akadémia tihanyi biológiai intézetében, ahol az idegrendszer működését egyetlen sejt szintjén vizsgálják - figyelemreméltó új módszer és műszer született. a tihanyban szerkesztett speciális berendezéssel elemezni és rekonstruálni tudják az idegrendszerben lejátszódó elektromos folyamatot. régebben megállapított tény ugyanis, hogy az ingerület hatására megváltozik az idegsejt külső és belső töltete. nyugalmi állapotban a sejthártya külső felületének pozitív, belső részének pedig negatív a töltete. az ingerület hatására ez megváltozik, s a változás mértékétől, jellegétől valamint az elektromos folyamat erősségétől függ, hogy az idegsejtben működést gátló, vagy serkentő folyamat játszódik le. ezzel a műszerrel mérni tudják a rendkívül gyenge, alig néhány mikroamperes elektromos folyamat erősségét, változását is.

az új módszernek és műszernek jelentőségét növeli, hogy az idegsejtek elektromos folyamata még ma sem teljesen tisztázott. /mti/

-.-

bb.9. új tévéfilmeket készít a pannónia rajzfilm-studió

i ro/pá/p hi la

1974. április 10.

1974. a televíziós filmek éve lesz a pannónia rajzfilm-studióban. szabó sipos tamás immár negyedik magyarázom-jának, a magyarázom a magyarázatainkat című, oktatási, nevelési problémákat, valamint lehetőségeket feltérképező sorozatának eddig tíz filmje készült el. a napokban kezdődtek el a „kispolgáriság”, című új tv-sorozat munkálatai. a 13 adarab, egyenként öt perces film írója szabó sipos tamás, rendezője cseh andrás, a kispolgáriságot betegségnek, járványnak fogja fel. vizsgálja kórokozóit, tüneteit; életkortól és beosztástól függő megjelenési formáit.

új rajzfilm-író mutatkozik be komlós jános személyében. kovásznai györgy rendezi az „ez volt a divat”, című, hatszor husz perces, szatirikus ismeretterjesztő sorozatot a divatokról: a ruha, frizura, tánc, dal, autó, filmtipusok és irányzatok változásáról, illetőleg ennek tükrében a társadalom magatartásáról. az általános jogi állapotot igyekszik tükrözni s az állampolgári jog, a törvényalkalmazás és törvényalkotás, az eljárási rend fogalmainak közérthetővé tételét célozza szabó sipos tamás „magyarázom a paragrafust”, című, hatszor tíz perces szerzői sorozata.

/folyt köv ./

-7-

NA

bb.9. új tévéfilmeketfolyt /p

erdőlakó állatok a főszereplői, valójában persze emberekről és az oly divatos pszichologizálás jelenségéről szól a kérem a következőt című, irónikus hangvételű sorozat. Nepp József, Romhányi József és Ternovszky Béla sorozata 12, egyenként tízenkét perces filmből áll majd, amelynek hat epizódja már elkészült. Dr. Botond Bolics György írta, Bata János rendezte a mikrobi, a kozmoszjáró című, 12 részből álló sorozatot, amelyben egy kis robot és pajtásainak vidám úrkalandjaival ismerkedhetnek meg majd a nézők.

A világon már számontartják a magyar animációs filmet. A rendelt filmek műtermében készült alkotások a stúdió munkájának harmadát adják. Most éppen egy spanyol céggel közösen elkészítendő televíziós rajzfilm sorozaton dolgoznak, amelynek karikatúra figurája játékos, oktató módon mutatja be a gyermekek közönségnek a világtörténelem híres egyéniségeinek életútját. Igen jó kapcsolat alakult ki a szovjet szovjet múltfilm rajzfilm-stúdióval. Először a szovjetunióban készül magyar témájú meserajzfilm, s ugyanúgy mi is készítünk szovjet témájú rajzfilmet. Ezt az együttműködést már megelőzte a tavaly Tallinnban, Moszkvában megrendezett magyar rajzfilm hét, amelyhez hasonló rendeztünk mi Budapesten, Tatán és Esztergomban, s mintegy tucatnyi rajzfilmet mutattunk be nagy sikerrel.

A mozi műteremben legalább tíz olyan filmet gyártanak idén, amelyeket nagyfilm előtti kísérőműsorként vetítenének. A Corona Cinematografica céggel koprodukcióban részt veszünk az „Európai mesék” című sorozat elkészítésében. A sorozatban három filmmel szereplünk: Cseh András „szélkötő kalamona”, című alkotása új technikával, úgynevezett papirkivágásos módszerrel készül, Szoboszlai Péter „több mese egy sorban”, című alkotását Heinzelmann Emmával közösen készíti népi ihletésű grafikák nyomán; Macskássy Kati naiv népi festők munkáiból kiindulva készíti „az már nem igaz”, című filmjét. /mti/

NA

-. -

-8-

vbb.10. nyomás alatt erjed a sör

vid/p ká hgy

1974. április 10.

A nagykanizsai sörgyár 20 évvel ezelőtt évi 260.000 hektoliter sör előállítására épült. A fogyasztás nagyarányú növekedésével a fejlesztés ugyan nem tudott lépést tartani, de folyamatos bővítéssel és a gyártási technológia korszerűsítésével ebben az évben már 538.000 hektoliter sör hagyja el a kanizsai gyárat. A múlt évi kísérletek alapján az idén már üzemszerűen alkalmazzák a zártrendszerű erjesztést: fém tartályokban nagy nyomás alatt lényegesen meggyorsul az erjedés, csökken az erjedési idő, növekszik a termelőkapacitás.

A gyár termékének zöme a balatoni világos sör, de újdonsággal is szolgálnak. Májusban hozzák forgalomba a „májusi sör”, -t, amely a szokásosnál erősebben komlózott, kesernyés és 13 fokos. /mti/

-. -

bb.11. április 29-én lesz a „szóljatok játszók, regölők”, döntője

i nn/fk/p hi la

1974. április 10.

Végéhez közeledik a „szóljatok játszók, regölők”, elnevezésű vetélkedő, az irodalmi színpadok és amatőr színjátékosok országos versenye. A rádió ifjúsági osztálya és a népművelési intézet által harmadszor indított nagyszabású seregmenet a fellépő csoportok ezuttal a népköltészet, a néphagyományok, a népszokások, vagyis a folklór világából merítették témájukat. A területi középöntőkön öt-hét csoport mutatkozik be, felvonultatva a magyar népköltészet kincseit. A tervek szerint az országos döntőt április 29-én közvetíti a rádió a debreceni csokonai színházból. Az egyenes adásban közvetített műsorban a hat középöntőben legjobban szerepelt hat-hét csoport ad izelítőt tudásából.

/folyt köv ./

-9-

NA

bb.11. április 29-én.....folyt / p

az április 18-i „ifjúsági randevu 2-től 6-ig „ című adásban az illetékesek válaszolnak majd a hallgatók olyan, telefonton feltett kérdéseire, amelyek az ifjúsági törvény végrehatására vonatkoznak. az összeállításban jelentkeznek az érdekvédelmi blokk is. ennek keretében - az oiot vezető munkatársainak segítségével - a riporterek szemügyre veszik, miképpen hajtották végre az ifjúsági törvényt egy-egy ipari területen, hogyan élnek jogaikkal az iparban dolgozó fiatalok. a randevu első két órájában beszámolókat hallhatunk az elmúlt időszak ifjúsági eseményeiről, az időszerű tudnivalókról. többek között kapcsolják a 25 éves veszprémi vegyipari egyetemet is, ahol az egyetemi stúdiók iii. országos konferenciáját tartják a főiskolás-egyetemista rádiósok.

az iskolarádió és az ismeretterjesztő rovat összefogásával sugározzák a „mikrobi és a pantagonit, „ című hatrészes rádiójátékot. a gyermekek kedvence ezuttal immár a hatodik sorozattal jelentkezik. ez a mostani a venusz bolygóról hozott pantagonit ércről szól, amelyről kiderül, hogy valamiféle antimágnés, amely nagy erővel taszít el magától minden fémeket. a történetnek „potyautas, „ szereplője is van, a 13 éves alexi személyében, aki űrpilóta szeretne lenni.

április 14-én „virágok vetélkedése, „ címmel sugározza műsorát a zenei rovat. a vetélkedéshez nemcsak magyar népdalok, hanem más népek zenéje is szolgáltatja az anyagot. mindehhez nem elég a népdalok ismerete, vagy éneklése. a furfangos kérdések megfejtéséhez a gyermekek ötletessége, találékonysága is szükséges. /mti/

--

-10-

bb.12. nyolcvan milliméternyi csapadékadósság

i jf/mm/ie/ok hgy

1974. április 10.

immár krónikussá válik a mezőgazdaságban a csapadékhiány; az elmúlt évben is kevés volt az eső, a téli csapadék szintén elmaradt, és most a tavaszi hetekben is hiába várják a mezőgazdászok az esőfelhőket. a mém illetékesi szerint az elmúlt év szeptemberétől napjainkig a természet csapadékadóssága elérte a 80 millimétert. nehezíti a helyzetet, hogy egyes területeken ennek kétszerese a hiány, ami a növényi kultúrákra komoly veszélyt jelent. különösen az amogy is rossz vizgazdálkodásu talajokkal rendelkező alföldi és tiszántúli területek csapadékellátása alakult kedvezőtlenül az elmúlt hónapokban.

a mezőgazdasági termelők nagy erőfeszítéseket tesznek a szárazság okozta gondok enyhítésére. az öntözőberendezéseket idén az átlagosnál 2-3 héttel korábban indították. egyes gazdaságokban már február közepén hozzáálltak a rétek és a legelők elárasztásához és az ugynevezett felületi öntözéshez. most már az őszi vetésű növényi kultúrák is sorra kerültek, az alföld mezőgazdasági nagyüzemeiben mesterséges csapadékutánpótlást kapott a buza, a rozs és más őszi vetésű növény. a talaj nedvességihiánya azonban olyan nagy, hogy legalább két, sőt esetenként három öntözésre való vízmennyiséggel lehet csak kiegyenlíteni a kedvezőtlené vált vízháztartást. az agronómusok egyéb módszerekkel is felvették a harcot a szárazsággal; egyebek között mindehol meggyorsították a talajmunkákat és a lehető leggyorsabban „lezárták, „ a földet, hogy minimálisra csökkentsék a párolgást.

március végén és április első napjaiban gondot okozott, hogy a kereskedelmi hálózatból több öntözési felszerelés hiányzott. a gazdaságok anyagbeszerzői hasztalanul keresték például a jól bevált szivattyúk egy-egy típusát, és a korszerű esőztető szerkezetekből sem volt elegendő.

a hiányt részben azzal magyarázzák, hogy az átlagosnál lényegesen előbb bekövetkező kítavasodás miatt ugrásszerűen megnöttek az igények, ezért az öntözőfelszereléseket gyártó üzemek igyekeznek előbbre hozni a szállítási határidőket. /mti/

--

7.45/ok

- 11 -

g000g

bb.13. háromszáz vasuti konténerszállító kocsi csehszlovákiának
- elkészült a mintapéldány

vid/ká/ok hgy

1974. április 10.

elkészült a ~~gőz~~ rába magyar vagon- és gépgyár legújabb termékének, a vasuti konténerszállító kocsinak a mintapéldánya. az új gyártmány saját tervezésű, és abból csehszlovák megrendelésre csaknem 300-at gyártanak. a sorozatgyártást rövidesen megkezdik, és még az idén 100-at adnak át a megrendelőnek.

az új-kocsikat speciális lökéscsillapítókkal szerelik fel és új típusu forgóvázat is kapnak. valamennyi főegység győrtött készül. mindössze néhány alkatrészt szállítanak az új típusu kocsikhoz csehszlovák és nszk-beli cégek. a rakodást 5 féle variációban oldották meg a tervezők. a nyitott kocsik padlózottak, s így hagyományos szállításra is alkalmasak.
/mti/

bb.14. ösztöndíjat alapított a kiskunsági tsz-szövetség a fizikai dolgozók gyermekei számára

vid/ká/ok hgy

1974. április 10.

bács-kiskun megyében a tsz-ek is mind több segítségét nyújtanak a fizikai dolgozók gyermekeinek továbbtanulásához. már a középiskolában anyagi támogatásban részesítik a fiatalokat. újabb kiskunhalason a kiskunsági termelőszövetkezetek területi szövetsége alapított ösztöndíjat, amelyből azokat a tsz-gyermekeket segítik, akik az általános iskola elvégzése után a kiskunhalasi mezőgazdasági szakközépiskolában tanulnak tovább. a tsz-szövetség elnökségének határozata szerint ez év szeptembertől kezdve - s a jövőben folyamatosan - tanévenként négy arra érdemes diák kap személyenként havi 400 forint tanulmányi ösztöndíjat./mti/

bb.15. brennbergbányai nadrág a hollandokon
/vid/ká/ok hgy

1974. április 10.

ásoproni ruhagyár telephelyet létesített brennbergbányán. az egykori bányásztelepülés asszonyai, lányai tavaly 17 millió 178 ezer forint termelési értéket állítottak elő. az idén 210.000 nadrágot készítenek bér munkában. az alapanyagot hollandiából kapják, és oda szállítják a kész nadrágokat is./mti/

- 12 -

7.55/ok

gog

bb.16. tömeges érdeklődés a felnőttoktatási iránt - 2100 dolgozó tanul dunaujvárosban

vid/ká/ok hgy

1974. április 10.

a dolgozók általános- és középiskolája dunaujvárosban a vállalatok és üzemek támogatásával, új oktatási formák bevezetésével a munkásművelődés legfontosabb intézményévé vált. a mostani tanévben 2100 dolgozó tanul munka mellett dunaujvárosban, többen, mint fejér megyében együttvéve, az érdeklődés fokozódásához hozzájárult a vállalatok segítsége. a legtöbb üzemben munkaidőkedvezményt biztosítanak, a dunai vasműben pedig az általános iskolai tanulás idejére teljes, átlagbérrel fizetett szabadidőt adnak. a legtöbb vállalatnál kihelyezett általános iskolai osztályok működnek, a felszerelésről és a működési feltételekről a vállalatok gondoskodnak. több helyen az iskolai felszereléseket is megvásárolják.

a dolgozók általános - és középiskolája az ideai tanévtől kísérletképpen új oktatási formákat vezetett be. több vállalatnál az általános iskola 7-8. osztályának elvégzésével - husz hónapos szaktanfolyamon - szakmunkás végzettséget is szerezhettek. a 26. sz. állami építőipari vállalat 1974-től kezdve a téli hónapokban bentlakásos, általános iskolai oktatást szervez. a dolgozók középiskolájában a vonzerőt a gimnáziumi tagozat mellett a közgazdasági, kereskedelmi, gépipari, ruha és textil, valamint építőipari tagozat jelenti./mti/

bb.17. a dolgozók hibátlanul munkamódszer bevezetésére készülnek a dunántúli kőolajipari gépgyárban és a ganz-mávag zalaegerszegi gyáregységében

vid/ká/ok hgy

1974. április 10.

Zala megye két számottevő fémipari gyárában, a dunántúli kőolajipari gépgyárban és a ganz-mávag zalaegerszegi gyáregységében megtették a kezdő lépéseket a dolgozók hibátlanul munkamódszer bevezetésére. üzemi, gyáregységi, munkahelyi gyűléseket, aktívuléseket tartottak, s a műszaki, adminisztratív és fizikai munkásokkal közösen vitatták meg, mit kell tenni a pontos, hibátlan munka érdekében.

a dh-mozgalom egyik fontos feltétele a munkagépek és eszközök előírás szerinti használata. munkásoktól érkezett az a javaslat, hogy ne terheljék túl az esztergagépeket, mert az előírás szerinti használattal nemcsak a gép élettartamát növelik, de pontos, minőségi munkát csak előírás szerinti géphasználattal lehet végezni. a mozgalom kibontakoztatása érdekében mind a két zalaegerszegi gyárban ugynevezett nyílt napokat tartanak, amikor a gyárigazgató, főmérnök és más gyári vezető soron kívül fogadják azokat, akik a mozgalom érdekében javaslatokkal keresik fel a vezetőket./mti/

- 13 -

8.10/ok

gog

bb. 18. magyar párt- és kormányküldöttség utazott csehszlovákiába
1974. április 10.
t bc/gk/il cz

csehszlovákia kommunista pártja központi bizottságának és a csehszlovák szocialista köztársaság kormányának meghívására szerdán hivatalos, baráti látogatásra csehszlovákiába utazott a magyar népköztársaság párt- és kormányküldöttsége.

a küldöttséget kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára vezeti. a delegáció tagjai: fock jeno, a minisztertanács elnöke, katona istván, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb osztályvezetője, marjai józsef külügyminisztériumi államtitkár, dr. hetényi istván, országos tervehivatali államtitkár, valamint barity miklós, a magyar népköztársaság prágai nagykövete, aki a csehszlovák fővárosban csatlakozik a küldöttséghez.

a küldöttség bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelentek: benke valéria, biszku béla, németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagjai, pullai árpád, a központi bizottság titkára, huszár istván, a minisztertanács elnökhelyettese, benkei andrás belügyminiszter, bondor józsef építésügyi és városfejlesztési miniszter, dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter, dr. szekér gyula nehézipari miniszter, gyenes andrás, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, hollai imre és roska istván külügyminiszterhelyettesek. jelen volt a bucsuztatásnál dr. zoltán rabay, a csehszlovák szocialista köztársaság budapesti nagykövetségének ideiglenes ügyvivője is./mti/

--

bb. 20. a kisz központi művészegyüttes
fk/il cz

1974. április 10.

egyetemi énekkara bulgáriai turnéra utazott. szófiában a magyar kulturális intézet szervezésében ünnepi hangversenyt ad hazánk felszabadulásának 29. évfordulója alkalmából, majd tolbuhinban részt vesz a bolgár kulturális és művészeti tanács által szervezett „nemzetközi éneklő hét,, rendezvényein./mti/

--

- 14 -

9.20/il

gssg

bb.19. magyar szennyvíztisztító mű épül csehszlovákiában
1974. április 10.
vid/ok -cz

az utóbbi nyolc év alatt negyven gyártmánycsaládot fejlesztett ki - 140-féle méretben - a lajosmizsei központtal működő vizgépészeti vállalat. termékei, a különböző kapacitású acélszerkezetű víztornyok, a városok, falvak közműves ivóvizellátását szolgálják. ugyanakkor megteremtették a vizek tisztításához szükséges gépi eszközöket is. tervszerűen gyártják és szerelik fel a hazai környezetvédelmet szolgáló szennyvíztisztító műveket. sopronban, nyíregyházán, nagykátán, pécsen, szekszárdon elkészült, kaposvárton pedig most épül ilyen berendezés. ezzel párhuzamosan létesülnek a nagyobb ipari üzemek vízellátó és szennyvíztisztító telepei. a pécsi bőrgyár ipari szennyvíztisztító kísérleti telepének mintájára oldják meg a százhalombattai dumai kőolajipari vállalat olajos szennyvízkezelését. a magyar vízgép gyártmányok külföldön is keresettek: acélszerkezetű víztornyokat csehszlovákiába, bulgáriába, irakba, ghanába és ndk-ba exportálnak. víztisztító berendezéseket gyártottak, s helyeztek üzembe tanzániában, szíriában, vietnamban és ghanában. a lajosmizseiek szerelik fel - az uvaterv elgondolása szerint - a csehszlovákiai svitavy-szennyvíztisztító művet is, amit 1975-ben helyeznek üzembe./mti/

--

bb.21. halálos balesetek
i ob/tm/ok -cz

1974. április 10.

kecskeméten somogyi józsef 51 éves igazgató személygépkocsijával nem adta meg az elsőbbséget parádi pálné 37 éves helybeli motorkerékpárosnak és összeütköztek. a motorkerékpárutasa, kocsi gyula 34 éves lakatos a helyszínen meghalt, parádinét pedig életveszélyes állapotban szállították kórházba. a személygépkocsi vezetője ellen eljárás indult.

mátraderecsken a rákóczi termelőszövetkezet tanyaközpontjában egy három méter magas emelő rázuhant méhesi mihály 20 éves erőgépvezetőre, aki súlyos sérüléseibe a helyszínen meghalt. a felelősség megállapítása folyamatban van./mti/

--

- 15 -

9.55/ok

1005g

bb. 22. csehszlovák gépujdonság premierje csongrádban - jelesre vizsgáztak a burgonyaültető berendezések

vid il cz

1974. április 10.

Csongrád megye legnagyobb burgonyás gazdaságában, a forrás-kuti haladás tsz-ben az idén mutatkoztak be első ízben az új típusú, csehszlovák gyártmányú ültetőgépek. egy kis késéssel érkeztek, ezért a tsz-ben régi, átalakított palántázó berendezésekkel kezdték meg a munkát. a hepe-hupás talajon a gépeken ülő asszonyok legjobb igyekezte ellenére sem került mindig pontosan helyére a „mag,,. több mint 200 hektár várt még ültetésre, amikor megkapták a csehszlovák gépujdonságokat. az automata berendezések tartályaiban két mázsa krumpli fér el, s mindjárt az indulásnál napi hat hektáros átlagteljesítménnyel dolgoztak a gépek. kiszolgáló személyzet nem kell rájuk, mert a traktor erőátviteli rendszere működteti az ültető mechanizmust. bár késve érkeztek a nagyteljesítményű gépek, mégis a tervezettnél korábban fejezték be a fontos élelmezési cikk szaporító anyagának földbe rakását. nyilvánosok a sorok, és már a terület nagy részén zöldell a növény. egyéb vonatkozásban is fellelítették a gazdaság tavaszi munkáját a korszerű gépujdonságok. üzembe helyezésükkel 30 ember kézimunkaereje szabadult fel, aminek nagy hasznát vették a kertészetben.

a megye másik vidéken, a nagymágocsi viharsarok tsz területén új ágazatként honosították meg az idén a burgonyatermesztést száz hektáron ugyancsak hasonló típusú csehszlovák ültető berendezések segítségével./mti/

.-.

bb. 23. 165 ezer pár cipő, szandál rakamazból csehszlovákiába

vid il cz

1974. április 10.

a megrendelési határidőknek eleget téve már az év első negyedében 67 ezer pár női szandált szállított csehszlovákiának a rakamazi cipész szövetkezet. a második negyedévben további 23 ezer pár szandált küldenek el. az egész évre leszerződött mennyiség pedig 165 ezer pár női cipő, csizma és szandál.

/folyt.köv./

- 16 -

10.18/il

g

bb. 23./ 165 ezer ... folyt./ il

a rakamazi cipész szövetkezet termékei igen keresettek és közkedveltek csehszlovákiában, mert tartósságuk mellett kielégítik a mindenkori divatigényeket is. ez évben például 11 modelltől szállítanak terméket, s ezek között a magasított sarku, pasztell és kombinált színű szandáloktól a modern vonalú cipőig és csizmaig sok változat megtalálható. a szövetkezetből több mint 10 éve exportálnak csehszlovákiába. a szállított mennyiség fokozatosan emelkedett. az utóbbi időkben az évi szállítvány már 160-200 ezer pár között váltakozik. vannak olyan évek, amikor a szövetkezet teljes termelésének egyharmadát csehszlovákiában hozzák forgalomba. így a szövetkezet külföldi partnerei közül csehszlovákia a legnagyobb megrendelők közé tartozik./mti/

.-.

bb.24. koszoruzási ünnepség a siklósi táncsics Mihály szobornál

vid/ká/ok -cz

1974. április 10.

siklóson koszoruzási ünnepséget tartottak szerdán táncsics Mihály szobránál, s megemlékeztek arról, hogy 175 éve született a forradalmár író-politikus, és 125 éve választotta országgyűlési képviselőjéül a tenkes-alja népe. ezzel az eseménnyel ért véget a nevét viselő középiskolák tanulójának országos találkozója, amelyen mintegy másfélszáz diák vett részt. a siklósi táncsics gimnázium vendégeiként három napon át vetélkedtek egymással tanulmányi és művészeti, valamint sportversenyeken, s kirándultak a környéken. a győztesek szerdán vették át a díjakat és a jutalmakat, majd ünnepélyesen levonták a táncsics-iskolák közös zászlaját. hagyomány már, hogy a táncsics-diákok minden második évben és mindig más helyen találkoznak egymással. ez volt a negyedik összejövete-lük. az ötödik találkozót 1976-ban rendezik meg a fejér megyei móron./mti/

.-.

bb.26. kamarazenei fesztivál Győrött

vid/ká/ok -cz

1974. április 10.

a zeneművészeti szakközépiskolák országos kamarazenei fesztiválja szerdán kezdődött Győrött. az elő nap a győri, a szegedi, a pécsi, valamint a magyar néphadsereg központi zenei szakközépiskolájának kórusa mutatkozott be. a fesztivál legjobb együtteseinek hangversenyére pénteken kerül sor. /mti/

.-.

11.20/ok

- 17 -

11³⁵ g

bb.25. tanácskozás a korszerű szinképelemzési módszerek geológiai alkalmazásáról

vid/ká/ok -cz 1974. április 10.

szegezen, a technika házában szerdán két napos tanácskozás kezdődött a korszerű szinképelemzési módszerek geológiai alkalmazásáról. a gépipari tudományos egyesület által rendezett ankéton mintegy 60 tudományos kutató vesz részt. hazai és külföldi egyetemekről, tudományos kutató intézetekből. 12 előadás hangzik el az új típusú szinképelemző készülékek, illetve módszerek alkalmazásáról./mti/

-..-

bb.27. a szülők parlamentje békéscsabán

vid/ká/ok -cz 1974. április 10.

a hazafias népfront békéscsabai városi bizottsága szerdán rendezte meg a szülők parlamentjét a kulich gyula ifjusági és uttörőház koncerttermében. a tanácskozáson a különböző korú gyermekek iskolai és családnevelési problémáit vitatták meg. dr. becsei józsef, az mszmp békéscsabai városi bizottságának titkára a közművelés és a közoktatás kapcsolatáról tartott előadást. ott volt és felszólalt dr. simon gyula, a magyar pedagógiai társaság főtitkára is.

a szülők parlamentje sánta lászló gyermekportré című kiállításának megnyitásával zárult./mti/

-..-

bb.28. a mahart közli

tm/ok -cz 1974. április 10.

hogyan április 13-tól a soroksári dunaágban munkaszünet előtti és munkaszüneti napokon budapestről tasig közlekedő menetrend szerinti személyhajó járatát megindítja. közli továbbá, hogy április 13-tól pilismarót és szob hajóállomásokat a személyhajóforgalomba bekapcsolja./mti/

-..-

11.25/ok

- 18 -

1235g

bb.29. a budapesti gyermekszínház

fk/ok -cz 1974. április 10.

igazgatósága közli, hogy megbetegedés miatt az április 14-1, vasárnap délutáni trallala és lallala előadás helyett a három szegény szabólegény című darab kerül előadásra. a megváltott jegyek érvényesek, vagy a váltás helyén visszaválthatók./mti/

-..-

bb.30. megnyílt az első autóker szaküzlet kaposváron

vid/kz/ok -cz 1974. április 10.

kaposváron szerdán megnyílt a város első autóalkatrész szaküzlete. a város és a megye autósai eddig a fővárosban vagy a szomszédos megyékben szerezték be az alkatrészeket. az ilyen cikkek is árusító boltok ugyanis az igényeknek csak kis részét tudták kielégíteni. a csaknem 3 millió forintos költséggel kialakított új bolt jelentősen javítja a megyében az autóalkatrész ellátást./mti/

-..-

bb.31. magyar-ndk környezetvédelmi együttműködés

vid/kz/ok -cz 1974. április 10.

szerdán a veszprémi vegyipari egyetemre látogatott az ndk-ból hans-heinz emons, a merseburgi vegyipari főiskola rektora. a társintézmény vezetőjét dr. nemezc ernő fogadta, majd az egyetem vezetőjével közösen értékelték már csaknem tíz éves együttműködésük eredményeit. a tapasztalatok összegezésekor megállapították, hogy mind a hallgatócsere, mind pedig a közös kutatások hasznosak voltak. a tudományos együttműködés legintenzívebb a környezetvédelemben, valamint a homogén katalízis kutatásában. az eredményességét jelzi, hogy a közös eljárások szabadalmaztatása már folyamatban van. a szerdai tanácskozáson megállapodtak abban, hogy ezt az együttműködést tovább erősítik, bővítik és a jövőben megvalósítják a professzorok cseréjét, vendég professzorok meghívását is. az első vendég professzor a veszprémi egyetem fizika-kémia tanszékéről indul a merseburgi vegyipari főiskolára./mti/

-..-

bb.33. a csongrád megyei képviselőcsoport ülése

vid/kz/ok -cz 1974. április 10.

szerdán szegezen a városi tanács épületében ülést tartott a csongrád megyei képviselőcsoport. a megbeszélésen tájékoztató hangzott el a parlament múlt évi tevékenységéről és az idei ülészak tervezett programjáról. bejelentették azt is, hogy a dél-alföld egyes mezőgazdasági kérdéseinek megtárgyalására - előreláthatóan májusban - együttes ülést tart a csongrád és békés megyei képviselőcsoport./mti/

-..-

12.45/ok

- 19 -

12k0n

bb. 34. időjárásjelentés

il cz

1974. április 10.

a meteorológiai intézet jelenti április 10-én 13 órakor
növekvő felhőzet.

a szovjetunió európai területén át a fekete-tenger és a kaukázus hegység felé több hullámban igen hideg, sarkvidéki eredetű levegő áramlik. az első hullám szerda reggelre mágr megközelítette a fekete-tenger északi partvidékét, a második hullám még moszkvától néhány száz km-rel északra volt. a hideg levegő gyors mozgása és fokozatos kelet, délkeletre húzódása miatt a kárpát-medence időjárására alig gyakorol hatást. itt egyre inkább a déli áramlás veszi át közép-európa fölé egyenlőre száraz, a későbbiekben majd egyre nedvesebb levegő érkezik.

hazánkban kedden a dunántulon derült, száraz idő volt, itt a nap 10-12 órán át sütött. az ország keleti felében időnként megnövekedett a felhőzet, 4-9 óras napfénytartamot észleltek. mindössze három helyről jelentettek jelentéktelen mennyiséget adó futó esőt. a legmagasabb nappali hőmérséklet 17-21 fok között volt. szerda hajnalra mínusz 1, plusz 9 fokig hűlt le a levegő. délelőtt az északkeleti megyékben kissé felhős, másutt felhőtlen volt az ég. a hőmérséklet 11 órára 15-20 fokig emelkedett. budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 15,0 fok volt, a százéves átlagnál 5,5 fokkal magasabb.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 759 mm, erősen süllyed.

várható időjárás csütörtök estig:

szerdán kevés felhő, száraz idő. csütörtökön délnyugat felől növekvő felhőzet, főleg délnyugaton elszórtan esővel, egy-két helyen esetleg zivatarral. mérsékelt, többfelé élénk délkeleti, déli szél. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 2-7, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 18-23 fok között.

a duna vízállása budapestnél 252 cm./mti/

--

- 20 -

134^g

bb.32. „karácsonyfa,, olajkutakhoz - olajipari szerelvénygyártási ankét nagykanizsán

vid/kz/ok -cz

1974. április 10.

- a magyar olajipari vállalatok képviselői szerdán ankéton vettek részt nagykanizsán. megvitatták a dunántúli kőolajipari gépgyár olajipari szerelvénygyártási tevékenységét. legutóbb 5 évvel ezelőtt tartottak hasonló jellegű szakmai ankétot. a gyár, amely évente mintegy 150 millió forint értékű olajipari szerelvényt készít, ezuttal arról is tájékoztatta a felhasználó vállalatok képviselőit, mire készül, milyen műszaki fejlesztéseket valósít meg. a vezetői többek között bejelentették, hogy az üzem berendezkedett a 210-350 atmoszférayomású blokkosított „karácsonyfa,, gyártására, amit a termelő olajkutaknál használnak. az új „karácsonyfa típus,, az eddiginél biztonságosabb. kialakították az ugynevezett kettős termelőcsőfejet is, amivel a különböző mélységben lévő széndioxidrognrétegek külön-külön megnyithatók és együttes termelést is lehetővé tesz. ez utóbbival nagy szolgálatot tett a gyár hazai olajbányászatunknak. bár a dunántúli kőolajipari gépgyár elsősorban a hazai olajipar szerelvényigényének kielégítését tartja szem előtt, termékei ismertek a szocialista országokban, s gyártástechnológiai fejlettsége alkalmas arra, hogy kgst együttműködésben exportra is termeljen. műszakilag felkészült a gyár arra is, hogy bekapcsolódjon az adria kőolajvezeték építésébe.

a szakmai ankéton kiállításon is bemutatták a magyar olajipar képviselőinek a dunántúli kőolajipari gépgyár termékeit./mti/

bb.35. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 óráig
se/ok -cz

1974. április 10.

1. Levegőtisztasági őrjárat
 2. dalostalálkozó
 3. ifjúságkutatók felmérései
 4. csapolják a balatont
 5. az ifjúsági törvény végrehajtása
 6. babák exportja
 7. védelem alatt a denevér
- /folyt.köv./

- 21 -

13.00/ok

13^g

bb.35./ a belföldi 1. folyt./ok

8. új műszer tihanyban
 9. új tv-filmek
 10. nagykanizsai sör
 11. szőlőjatkó játsszó, regélők döntője
 12. csapadékhiány
 13. konténerszállító csehszlovákiának
 14. ösztöndíj
 15. nadrág exportra
 16. felnőttoktatás
 17. dh-munkamódszer
 18. küldöttség csehszlovákiába
 19. kish művészegyüttés bulgáriába
 20. szennyvíztisztító
 21. balesetek
 22. burgonyaültető gépek
 23. cipő rakamazról
 24. koszoruzás
 25. tanácskozás a szinképelemzési módszerek alkalmazásáról
 26. kamarazenei verseny győrtt
 27. szülők parlamentje
 28. a mahart közleménye
 29. gyermekszínház közleménye
 30. autóker szaküzlet kaposváron
 31. magyar-ndk környezetvédelmi együttműködés
 32. olajbányászat
 33. csongrád megyei képviselőcsoport ülése
 34. időjárás
 35. hírtjegyzék
- /mti/

...-

bb.36. kitüntetés

pá/hi/ok hgy

1974. április 10.

a magyar népköztársaság elnöki tanácsa andor ilona liszt-dijas karnagynak, érdemes és kiváló művésznek több évtizedes kiemelkedő művészi munkásságáért, valamint miháltz pál munkácsy-dijas, érdemes és kiváló festőművésznek 75. születésnapja alkalmából a munka érdemrend arany fokozatát adományozta.

/mti/

...-

- 22 -

1355g

bb.37. tejesbárányok vas megyéből olaszországba

vid/kz/ok hgy

1974. április 10.

jó partnerei az olasz megrendelők a vas megyei juhtenyésztő gazdaságoknak. az idén már eddig háromezer tejes- és pecsenyebárányt szállítottak a megyéből olaszországba. a pecsenyebárányok 27-33 kilósak, a tejesbárányok pedig 18 kilósak.

husvétra újabb megrendelést kaptak a vasi gazdaságok. ezer tejesbárányt küldenek az itáliai megrendelőnek. abárányokat szerdán indították utnak. a szállítmány zömét a csehimindszenti buzakalász tsz. értékesítette./mti/

...-

bb.38. parkerdőt avattak kiskunfélegyházán

vid/kz/gné/ok hgy

1974. április 10.

31 hektáros parkerdőt avattak szerdán kiskunfélegyházán. a „felszabadulási park”, nevet kapta. az avató ünnepségen, amely egybeesett a bács-kiskun megyei fásítási hónap megnyitásával, azt is bejelentették, hogy jövőre kiskunfélegyháza újabb határrészén kezdik meg egy ugyancsak nagy kiterjedésű légszűrő erdő telepítését./mti/

...-

bb.40. megyei népfrent titkárok tanácskozása

tm/hi/ok hgy

1974. április 10.

szerdán a hazafias népfrent székházában kibővített ülést tartottak a mozgalom megyei titkárai. a tanácskozáson kállai gyula, az mszmp politikai bizottságának tagja, a hnf országos tanácsának elnöke adott tájékoztatást a párt központi bizottsága márciusi állásfoglalásaiból adódó népfrent-feladatokról, különös tekintettel a szocialista nemzeti egység erősítésére, a szocialista demokrácia fejlesztésére. ezt követően szentistványi gyuláné országos titkár, az országos béketanács alelnöke ismertette a május 9-én kezdődő béke és barátság hónap politikai és szervezeti tennivalóit. a tanácskozáson felszólalt sarlós istván, a hnf országos tanácsának főtitkára is./mti/

...-

13.45/ok

- 23 -

1400g

bb. 39. 7 millió 200 ezer külföldi járt az elmúlt évben hazánkban - szurdi istván sajtótájékoztatója idegenforgalmunkról

t kg/gk-ie/il hgy

1974. április 10.

idegenforgalmunk helyzetéről és feladatairól tartott szerdán sajtótájékoztatót szurdi istván belkereskedelmi miniszter, az országos idegenforgalmi tanács elnöke a parlament gobelin-termében. a sajtótájékoztatót dr. várkonyi péter államtitkár, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának elnöke nyitotta meg.

mint a miniszter elmondotta, az ország elmúlt évi idegenforgalma összességében igen eredményes volt. ez annak köszönhető, hogy hazánk politikai és gazdasági életét a stabilitás és a kiegyensúlyozottság jellemezte, s ugyanakkor az érdekelt vállalatok és szervezetek céltudatosan és nagy aktivitással dolgoztak a nemzetközi idegenforgalom szervezésében. tavaly 7 millió 200 ezer külföldi állampolgár töltött hosszabb-rövidebb időt hazánkban, 13 százalékkal több, mint az előző évben. közülük összesen 3 millió 800 ezren legalább egy éjszakát országunkban töltöttek, döntő többségük turisztikai célból. a turisták 77 százaléka a szocialista országok állampolgára, ez az arány is jelzi a baráti országokkal lebonyolított forgalom jelentőségét és helyét országunk teljes idegenforgalmában. az elmúlt évben 2.1 millió magyar állampolgár utazott külföldre, 89 százalékuk szocialista, 11 százalékuk pedig tőkés országokba.

1973-ban a nemzetközi idegenforgalomból származó bevétel elérte az 1750-1800 millió devizaforintot. a magyar állampolgárok - számítások szerint - körülbelül 7 milliárd forintot költöttek utazásra, turisztikára, ez az összeg a lakossági áruvásárlás értékének körülbelül 4 százaléka. ez az arány előreláthatólag tovább növekszik. az elmúlt évben tovább javultak a turisztika feltételei, ennek elősegítésére a tőkés idegenforgalmi devizabevételek 38, a szocialista devizabevételek 22 százalékát kapták meg a külföldre utazók. mint ismeretes, a szocialista országokat fölkereső turisták 6 000 forintot devizaellátási keretét idén 8000 forintra emelték. a turisták a korábbi 200 forint helyett 400 forintot vihetnek magukkal. a saját autójukkal utazóknak az üzemanyag-költségek fedezésére külön devizakeretet utaltak ki.

/folyt.köv./ idén

13.55/il

14²⁰g

- 24 -

bb. 39./7 millió ...1. folyt./ il

egyszerűsödött a tőkés országokba utazó magyar turisták devizaellátása, ugyanis ennek értékét nemrég forintban állapították meg, s így az árfolyamok változása miatt nem kell módosítani a kiutazási devizakeretet. a kedvezmények között szerepel, hogy a kivihető ajándéktárgyak értékének felső határát 250-ről 400 forintra emelték.

az országok közötti idegenforgalom növekedésének zökkenőmentes lebonyolítására az elmúlt évben négy újabb közúti határátkelő helyet építettek: röszkén, somoskőujfalum, letenyén és drávaszabolcson. idén továbbiak nyílnak rábafüzesen, nagylakon és udvariban. az elmúlt évben és idén a határátkelőhelyek felállítására és korszerűsítésére 200-210 millió forintot fordítottak.

a nemzetközi idegenforgalom fejlődésével lépést tart a belföldi turizmus is, amelyhez az 1971-ben hozott kormányhatározat szolgál fejlesztési alapul. felmérések szerint évente több mint 3 millió magyar állampolgár üdül belföldön, 2 millióan két-napos hétvégi üdüléseken keresnek pihenést, s évközben mintegy 10-15 millió az egynapos kirándulásokon résztvevők száma. ezen belül továbbfejlődött az ifjúsági turizmus is. az elmúlt évben mintegy 160 ezer fiatal vett részt különböző kedvezményes üdüléseken, egyebek között középiskolás táborokban és az ifjumunkások részére szervezett üdültetésben.

a kormányhatározat a belföldi turizmus tömeges fejlesztésére az olcsó szálláshelyekkel ellátott kirándulóhelyek kialakítását szorgalmazza. ennek nyomán az országban hat helyen megkezdődtek ugynevezett kirándulóközpontok tervezési és építési munkái. ehhez a kormány 100 millió forint központi támogatást nyújt a tanácsoknak és az érdekelt vállalatoknak a negyedik ötéves tervidőszakban. emellett 230 millió forint hozzájárulást ad 4000 szálláshely és 20 000 négyzetméternyi olcsóbb kivitelű vendéglátóhely megépítéséhez a szolgáltatás színvonalának további emelésére.

a belföldi idegenforgalom fejlesztésére fordított erőfeszítések eredményeként jelenleg már több, eddig kevésbé látogatott táj vált kedvelt kirándulóközponttá. ezek közé tartozik vas megye, ahol bükfürdőt az elmúlt évben 380 ezren keresték föl, a baranya megyei harkányi strandon 1 millió 300 ezer belépőt adtak el, a békés megyei gyulán a különféle rendezvényekre és a fürdőbe mintegy 800 ezren váltottak jegyet.

/folyt.köv./

14.00/il

14³⁰g

- 25 -

bb. 39./ 7 millió 2. folyt./ il

megkezdődött a pilis és a duna közötti térségben fekvő visegrád-kisvillám-mogyoróhegyi kirándulóközpont kialakítása, amely budapest lakosságának pihenését hivatott szolgálni. ezen a területen mintegy 140 hektárnyi parkerdőt alakítanak ki, s különféle vendéglátóipari pavilonok felállításával nyolc-tízezer turista ellátásáról gondoskodnak majd. épül a velencei tó melletti ifjusági üdülő- és kirándulóközpont is, a borsod megyei turista-centrum pedig a megye ipari munkásainak nyújt majd kényelmes hétvégi pihenést.

a turisztikát kedvelő lakosság igényeinek kielégítésére olyan árpolitika kialakítására törekszik a minisztérium - hangsúlyozta szurdi istván -, amely a viszonylag drágább szállodákat is hozzáférhetővé teszi számukra. a visegrádi silvanusban és a dobogókői nimródiban például olcsó turista szálláshelyet biztosítanak, s a mátrafüreden most épülő szállodában is fenntartanak a turisták részére helyeket. a balaton mellett elő- és utószezonban 60-70 forint egy fürdőszobás szállodai szoba ára, budapesten a téli hónapokban a volga szállóban 80 forint egy szoba. ezeken kívül az ugynevezett c./osztályú szállodákban az év bármely időszakában 40-60 forintért kapható hideg-meleg folyóvízes szoba. kilencvennégy c-kategóriába sorolt szálloda áll a turisták rendelkezésére az országban.

a kisebb keresetű dolgozókat a vállalatok, szakszervezetek különféle kedvezményekkel segítik olcsó üdüléshez, pihenéshez. 1973-ban körülbelül egymillió dolgozó üdült a szakszervezetek anyagi támogatásával, 17 ezren pedig külföldre is eljutottak ily módon.

házánk természeti adottságainak jobb kihasználására megkezdődött a gyógyvizek, gyógyfürdők nemzetközi idegenforgalmi hasznosítása is. 1975-ben a tervek szerint hajduszoboszlón gyógyszálló nyílik meg, hévízen is jövőre adják át a gyógyászati idegenforgalom céljait szolgáló „termál” szállodát. előreláthatólag 1976-ban adják át a margitszigeti gyógyfürdőt és szállodát. a következő öt éves tervidőszakban további gyógyüdülő-szállodák építését tervezik, többek között harkányban és bükfürdön.

a negyedik öt éves tervidőszakban az idegenforgalom továbbfejlesztésére, a szállodai helyek bővítésére összesen 24 szálloda építése szerepel a tervek között, körülbelül 6700 szálláshellyel, ezek közül öt budapesten, a többi vidéken várja majd a vendégeket.
/folyt.köv./

14.05/il

1435g

- 26 -

bb. 39./ 7 millió 3. folyt./ il

mint a miniszter a továbbiakban rámutatott, az idén nemzetközi idegenforgalom előreláthatólag tovább növekszik. az utazási irodák, szállodaipari vállalatok fokozottan arra törekedtek, hogy az idegenforgalmi kapacitásokat jó előre értékesítsék, és a főszezonon kívül is biztosítsák a turistaforgalmat. ezt főként különféle programok összeállításával s a szolgáltatás színvonalának további növelésével igyekeznek elérni. számítások szerint az expressz ifjusági és diák utazási iroda, az ibusz és a cooptourist forgalma 15-20 százalékkal szárnyalja túl a tavalyit.

befejezésül szurdi istván hangsúlyozta: arra törekszünk, hogy idegenforgalmunk tovább szolgálja és erősítse belpolitikai, társadalompolitikai és külpolitikai céljainkat.

a sajtótájékoztatón részt vevő újságírók kérdéseket tettek föl az idegenforgalom várható alakulásáról és fejlesztéséről, majd a miniszter válasza után dr.várkonyi péter köszönte meg a tájékoztatót./mti/

--

bb.41, hazaérkezett moszkvából a magyar ügyészi delegáció

fk/hi/ok hgy

1974. április 10.

hazaérkezett az az ügyészi delegáció, amely dr.szénási géza legfőbb ügyész vezetésével - r.a. rugyenkoval, a szovjetunió legfőbb ügyészeinek meghívására - tíz napig tartózkodott moszkvában. a küldöttséget dr.katona zoltán, a legfőbb ügyész első helyettese és a legfőbb ügyészség vezető munkatársai fogadták. a delegáció érkezésekor a szovjet nagykövetség képviselőjében megjelent f.p. bogdanov tanácsos és sz.v. mazarkin első titkár./mti/

14.00/il

- 27 -

1440g

bb.43. magyar művészek a szovjetunióban

gk/hi/ok hgy

1974. április 10.

gyarmati vera hegedűművész és katona ágnes zongoraművész elutazott szovjetunióbeli koncertkörútjára./mti/

bb.42. korszerű szülő- és csecsemőágy - bemutató egerben

vid/kz/ok hgy

1974. április 10.

szerdán egerben megnyílt a heves megyei finommechanikai vállalat termékbemutató kiállítása. mint a megnyitón elmondották, az egri üzem az utóbbi hat évben ötszörösére növelte a termelési értékét. ma már gyártmányaik csaknem ~~az~~ ötven százaléka kórházak részére készül. sok olyan egészségügyi berendezést gyárt, amelyet korábban külföldről kellett megvásárolni. hazánkban egyedül itt készítenek kórházi fémbutorokat, többek között a különleges bánásmódban részesülő betegek speciális ágyait, az ugynevezett intenzív-, és a traumatológiai ágyakat, illetve azok segédeszközeit. újdonságként szerepelt a bemutatón a korszerű szülő- és csecsemőágy prototípusa. mindkettőt már az idén sorozatban is gyártják./mti/

bb.44. józsef attila - breviárium

vid/fm/ok hgy

1974. április 10.

a költészet napjára megjelent a szegedi nyomda miniatűr könyv-klubjának új kiadványa hatszor hat centiméteres méretben készült józsef attila-breviárium. a négyszázötven példányban kiadott kis kötet a költő verseinek legjellemzőbb idézeteit tartalmazza. a minikönyvet dr.péter lászló kandidátus, a szegedi somogyi könyvtár tudományos főmunkatársa szerkesztette és irt hozzá utószót./mti/

14.20/ok

- 28 -

NA 132

bb. 45. a családjogi törvényről tanácskozott a veszprém megyei képviselőcsoport

vid/fm/ok hgy

1974. április 10.

az országgyűlési képviselők veszprém megyei csoportja - dr.bodogán jános elnökletével - szerdán ülést tartott veszprém-ben. az ülésen dr.péntek károly megyei főügyész előterjesztése alapján megvitatták a családjogi törvény érvényesülésének tapasztalatait. a képviselők hangoztatták, hogy bár az 1952. évi iv. törvény betöltötte feladatát, az élet előrehaladása, a családi élettel kapcsolatos szemléletben bekövetkezett jelentős változás megköveteli a korszerűbb jogalkotást.

a képviselők a továbbiakban megtárgyalták tavalyi munkájuk tapasztalatait, idei munkatervüket, valamint az országgyűlés soronkövetkező ülészakának előkészületeit./mti/

bb.46. honismereti tanácskozás szombathelyen

vid/fm/ok hgy

1974. április 10.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága honismereti tanácskozást rendezett szerdán szombathelyen, a dr.münnich ferenc megyei művelődési és ifjúsági központban. a tanácskozáson a megye honismereti szakköreinek, művelődésügyi intézményeinek, járási, városi népfrontbizottságainak vezetőin képviselőin kívül részt vett rácz jános, a vas megyei pártbizottság titkára, töltés imre, az országos honismereti bizottság titkára is. több előadás hangzott el a mozgalom 1974-1975 évi megyei feladatairól, a hazánk felszabadításának 30. évfordulójával kapcsolatos tennivalókról.

a negyedik öt éves tervidőszak hátralévő idejére egyik alapvető feladatként jelölték meg, hogy a honismereti munka segítse a településtörténeti kutatást. ennek érdekében fel dolgozzák, hogy a jelenlegi községhatárokon belül, valamikor a történeti időben, főleg a honfoglalástól a 16. századig, milyen települések léteztek, amelyek ma már csak legfeljebb nyomaikban találhatók meg. a helytörténeti kutatás mintegy 150 ilyen vasi településnevet tart nyilván, amelyek pontos helyének megállapítása és azonosítása fontos feladat. a honismereti bizottság ehhez a munkához a megye lakosságának segítségét kérte.

/folyt.köv./

- 29 -

14.25/ok

NA 132

bb.46./ honismereti ... 1. folyt./ok

az 1974-1975. évi fő programja a felszabadulás 30. évfordulója megünneplésének méltó előkészítése, elsősorban a városok és községek 30 éves fejlődésének feldolgozása, a huszonöt éves jubileumra készített krónikák kiegészítése.

1975. márciusában szombathelyen a honismereti szakkörök, egyéni gyűjtők munkáját, tevékenységét tükröző kiállítást rendeznek, megtartják a tájegységek honismereti vetélkedőjét, s ünnepi számmal jelentkezik a „vasi honismeret”, című kiadvány.

Fontos feladatként határozták el az egyes települések neves szülötteinek „számbavételét”, szellemi örökségük, tevékenységük feldolgozását, a tárgyi emlékek, az emlékezetekben megőrzött adatok felkutatását, gyűjtését.

a tanácskozáson nagy hangsúlyt kapott, hogy a honismereti munka irányuljon a nemzeti önismeret, a szocialista nemzeti tudat, a szocialista hazafiság és a proletár nemzetköziség fejlesztésére, elmélyítésére. szolgálja a szülőföldhöz, a lakóhelyhez, a munkahelyhez, a néphez, a nemzethez kötődés további erősítését, a népek egymáshoz közeledését. a mozgalom bekapcsolódik a természeti és történeti, munkásmozgalmi, néprajzi és egyéb nevezetességeink összeírásába, népszerűsítésébe, valamint védelmébe is.

hangot adtak annak az igénynek is, hogy nagyobb erkölcsi megbecsülésben kell részesíteni azokat a lelekes társadalmi munkásokat, akik fáradságot nem ismerve vesznek részt a mozgalomban. elhatározták, hogy a munka további javítása, segítése érdekében ez év májusában és októberében tanfolyamokat rendeznek a honismereti szakkörvezetők részére.

a tanácskozás után a résztvevők megtekintették a forradalmi muzeumot, ahol ugyancsak sok hasznos módszertani utmutatást kaptak további munkájukhoz./mti/

14.35/ok

- 30 -

MA 190

bb.47. ifjummunkás kórusok dunántúli versenye székesfehérváron

vid/fm/ok hgy

1974. április 10.

a munkaügyi minisztérium által meghirdetett „zugjon a dalunk”, című ifjummunkás kórusverseny dunántúli területi döntőjét szerdán székesfehérváron, a gárdonyi géza művelődési házban rendezték meg. a találkozón veszprém, komárom, fejér, somogy és baranya megye hat szakmunkásképző intézetének kórusai, valamint öt hangszer- és énekszólólistája lépett fel, a területi döntőn legsikeresebben a műm.503. kaposvári iparitanuló intézetének énekkara szerepelt. a székesfehérvári területi döntő legjobb együttese továbbjutott az ifjummunkás kórusverseny karcagi országos döntőjébe./mti/

bb.48. unesco megbízás - nemzetközi érdeklődés kíséri a hazai többfokozatu mérnök képzést

vid/kz/ok hgy

1974. április 10.

szerdán a veszprémi vegyipari egyetemen l.s. atanassian az unesco felsőoktatási tárcájának igazgató helyettese és dr.nemecz ernő rektor aláírta azt a szerződést, amelynek alapján a veszprémi egyetem vállalta, hogy az unesco megbízásából tanulmányt készít a hazánk négy egyetemén kísérletképpen bevezetett többfokozatu képzés tapasztalatairól. a tanulmány elsősorban a műszaki és agrár üzemmérnökök illetve mérnök képzés új módszerét összegezi és elemzi a társintézetek bevonásával.

x x x

hazánkban - négy egyetemen - 1969-ben kezdődött meg a többfokozatu képzés. ezzel az új rendszerű oktatással a gyakorlat egyre sürgetőbb igényének tettek eleget, hiszen a széleskörű elméleti felkészültséggel rendelkező mérnökök mellett egyre nagyobb szükség van az ugynevezett „kék-köpenyes”, mérnökökre, az olyan üzemmérnökökre, akik a termelés közvetlen irányításában vesznek részt. a veszprémi vegyipari egyetemen, a kertészeti egyetemen, a soproni faipari és erdőmérnöki egyetemen, valamint a budapesti műszaki egyetem vegyész mérnöki karán az igényeknek megfelelően - az első három esztendőben, az alapozó tárgyak elsajátítását követően, üzemmérnöki diplomát szerezhetnek a hallgatók. további két éves tanulmány, az okleveles vegyész mérnök diploma tanulással pedig kutatómérnök végzettséget szerezhetnek. nem véletlen, hogy a többfokozatu képzésben a vegyipar szakága vezet. az utóbbi években ugyanis a vegyipar a legrohamosabban fejlődő népgazdasági ágazat, amely nemcsak a termelés mennyiségének növekedésével, hanem a beruházásaival élén jár./folyt.köv./

- 31 -

14.50/ok

MA 150

tm

vbb.48./ unesco ... 1. folyt./ok

az újabb és újabb vegyipari létesítmények magasszintű technológiai mind több üzemmérnököt igényelnek, olyan felsőfokú végzettségű szakembert, akik a bonyolultabb követelményeknek is eleget tesznek. sok helyütt éppen a technológiából adódó igények miatt a régebben technikus munkaköröket is üzemmérnökökkel kell betölteni. a magasszintű technológiákból adódik, hogy a kutatókra, a műszaki fejlesztőkre és mind nagyobb és bonyolultabb feladat vár, éppen ezért az általános mérnök-képzésen túl további ismeretek megszerzésére van szükség még az egyetem falain belül.

az unesco érdeklődése ugyanazt a nemzetközi szükségletet jelzi, amelynek hatására a magyar kezdeményezés is született.
/mti/

ápb.49. diszeldadással ért véget a miskolci nemzetközi uttörő találkozó

vid/fm/ok hgy

1974. április 10.

a miskolci molnár béla ifjúsági és uttörőház, valamint a városi tanács művészeti és propaganda irodája által közösen szervezett nemzetközi uttörő találkozó szerdán miskolcon, a sportcsarnokban tartott diszeldadással ért véget.

a „szomszédaink-barátaink,, sorozat keretében megrendezett találkozón a magyar uttörőkön kívül szovjet, csehszlovákiai, ndk-beli, valamint bolgár és lengyel pártások vettek részt - több mint százhuszan.

a baráti országokból érkezett fiatalok egymás életének megismerésén kívül megtekintették miskolc új létesítményeit, felkeresték a bükk legszebb kirándulóhelyeit is. a csütörtöki diszeldadáson minden csoport saját nemzeti dalaiból és táncból összeállított műsorral szerepelt./mti/

bb.52. a budapesti rendőrfőkapitányság

tr/hi/ok hgy

1974. április 10.

felhívja a gépjárművezetők figyelmét, hogy a gorkij fasor közép-ső uttestét a dózsa györgy ut torkolatában lezárták. kérik a gépjárművezetőket, hogy a kihelyezett korlátoknak és jelzéseknek megfelelően a gorkij fasor két oldal-uttestén közlekedjenek./mti/

14.55/ok

- 32 -

NA 15701

atbb. 50. sajtótájékoztató a prágai tavasz idej hangversenysorozatáról

t/nm/rj pá hi

1974. április 10.

mintegy hatvan koncerttel várja az idej az érdeklődőket a csehszlovák főváros hagyományos rendezvénysorozata, a prágai tavasz - jelentette be dr. vilem pospíšil, a prágai tavasz főtitkára azon a sajtótájékoztatón, amelyet szerdán tartottak a budapesti csehszlovák kultúra szervezésében. mint elmondta ezuttal alkalommal kerül sor május 12. és június 4. között a világ-29. szerte tekintélyt kivívott komolyzenei fesztivál megtartására. a kialakult tradícióknak megfelelően ezuttal is a cseh filharmónikusok koncertjével nyitják és zárják a seregszemlét. az idej rendezvényt elsősorban a cseh muzsika megismertetésének, népszerűsítésének szentelik, éppen ezért a klasszikusok - smetana, dvorák, martinu-mellett csaknem 30 modern művet, jórészt kortárs zeneszerzők alkotásait tüzték az együttesek műsorukra.

a prágai tavasz hangversenyein a hazai szólisták mellett jónéhány nemzetközileg is számontartott zenekar és szólista is izelítőt ad tudásáról. így a baráti szocialista ország fővárosában vendégül látják a londoni royal filharmónikus zenekart, rudolf kempe vezényletével, az amszterdami concertgebouw zenekart bernard heitink dirigálásával, és a neves jurlov szovjet énekkart. hazánkat prágában a budapestifilharmónikusok képviselik, akik kórodi andrás vezényletével lépnek fel május 14-én. műsorukon, amelyben kovács dénes hegedűművész működik közre, bartók és csajkovszkij kompozíciója mellett burian mai cseh szerző szocializmus nyitánya is helyet kapott. a szólisták között találjuk a prágai seregszemlén marta argerich-et, anton dikovot, nina soldatenkot, rudolf serkint, anna reynolds-ot, pierre fourniert és kocsis zoltánt.

külön ciklusban szólnak meg fiatal előadóművészek tolmácsolásában a fiatal zeneszerzők alkotásai. jelentős eseménye lesz még a seregszemlének a hagyományos zenei versenyek lebonyolítása, amelyet ezuttal a fuvóshangszerek kategóriájában hirdettek meg. eddig 28 ország több mint 300 művésze jelentette be részvételét.
/mti/

15.10 rj

- 33 -

NA 15701

vibb.51. közlekedési balesetek

tr/hi/ok hgy

1974. április 10.

deutsch miklós, 27 éves budapesti lakos motorkerékpárjával a xiii. kerület petneházi utca 42-44 szám előtt gyorsajtás közben egy autóbussznak ütközött. deutsch miklóst, súlyos, nem életveszélyes állapotban szállították kórházba.

németh józsef 35 éves budapesti gépkocsivezető a x. kerület, pongrác utca 15/b. számú háznál személygépkocsival szabálytalanul kanyarodott, és összeütközött egy motorkerékpárral, melynek vezetőjét, szabó józsef 25 éves budapesti műszerészt súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. németh ellen eljárás indult.

a ferihegyi repülőtér bejárata előtt figyelmetlenül indult el személygépkocsival babóthy lászló 31 éves gépkocsivezető, budapesti lakos, és elütötte hollósi károlyné 40 éves előadó, budapesti lakost. hollósinét súlyos, nem életveszélyes állapotban szállították kórházba.

tilos helyen, figyelmetlenül szaladt az uttesten a xiii. kerület váci ut 40. előtt katona endre, 59 éves kereskedő, budapesti lakos és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

szabó zsigmondné 45 éves budapesti varrónő a xiii. kerület reitter ferenc utca 53. előtt tilos helyen, figyelmetlenül halaut át az uttesten és egy személygépkocsi elütötte. súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba./mti/

-.-.-

bb.55. „hobby-kiállítás,, békéscsabán

vid/fm/ok hgy

1974. április 10.

a békés megyei népujság kamarabemutatóinak sorozatában szerdán érdekes „hobby,, kiállítás nyílt kúti mátyásné, miklya jennőné, szlávik lajos és tóth imre himzései, szalmamozai-képeiből, faliszőnyegeiből és fafaragásaiból. a himzések a körös-vidék motívumaival készültek, a szalmamozai-képek a sárrét különleges madárvilágát, pásztoréletének eseményeit ábrázolják. a faliszőnyegeket modern minták, illetve népi motívumok díszítik, s a fafaragások ugyancsak a táj lakóinak életét, hétköznapijait és hagyományos ünnepeit ábrázolják.

/mti/

-.-.-

15.10/ok

- 34 -

NA 1530

abb 53. budapesten rendezik meg a nemzetközi diákszövetség 11. kongresszusát - egerben tanácskozott a kisz központi bizottságának egyetemi és főiskolai tanácsa

vid-fm szb hgy

1974. április 10.

a kisz központi bizottsága egyetemi és főiskolai tanácsának kétnapos ülése szerdán befejeződött az egri ho si minh tanárképző főiskolán. a testület - amelynek ülésén részt vett barabás jános a kisz központi bizottságának titkára is - török imrének, a kisz kb intézőbizottsága tagjának elnökletével - tájékoztató a nemzetközi diákszövetség soronkövetkező 11. kongresszusának előkészületeiről. bejelentették, hogy az ndsz 11. kongresszusát május 7-től 15-ig budapesten rendezik meg.

az egyetemi és főiskolai tanács ez alkalommal felhívást bocsátott ki a felsőoktatási intézmények kisz-szervezeteihez és kisz-tagjaihoz. a felhívás hangsúlyozza, hogy a nemzetközi diákszövetség 11. kongresszusa a tizedik világifjúsági és diáktalálkozót követő időszak legkiemelkedőbb nemzetközi diákmozgalmi eseménye lesz, amely jelentősen hozzájárul a haladó nemzetközi diákmozgalom egységének további erősödéséhez.

a felhívás rámutat arra, hogy a kongresszus sikeres előkészítését nagymértékben elősegíti a nemzetközi helyzet kedvező alakulása, a szovjetunió és a szocialista országok, köztük hazánk következetes, a világ haladó erőire támaszkodó békepolitikája. kedvező körülményeket teremt az a tény is, hogy az elmúlt években a kommunista és munkáspártok megkülönböztetett figyelmet szenteltek a nemzetközi ifjúsági és diákmozgalom kérdéseinek, hatékony támogatást nyújtottak a pozitív tendenciák kibontakozásához. a szövetség legutóbbi kongresszusa óta a nemzetközi diákmozgalomban nagy mértékben tért hódított a marxizmus-leninizmus ideológiája, erősödött a kommunisták és más haladó erők befolyása.

a felhívás kiemeli: „az ndsz 11. kongresszusának sikere nagymértékben függ a hazai előkészítő munkánktól, amely akkor lehet igazán eredményes, ha minél többen, közösen veszünk részt az előkészítésben.

a nemzetközi diákszövetség budapesti kongresszusának előkészületeit és lefolyását felhasználva az a célunk, hogy mind többen ismerjétek meg különböző előadásokon, fórumokon, kiállításokon, szolidaritási megmozdulásokon a nemzetközi diákszövetség történetét, fejlődését, legfontosabb célkitűzéseit; a testvéri szocialista országok diákjainak életét, tevékenységét; a haladó diákszervezetek tevékenységét, szerepüket a különböző társadalmi rendszerű országok életében., /mti/

-.-.-

15.23/szt

-35-

NA 1530

vbb 54. felavatták a keszthelyi új városi könyvtárat

vid-fm szb hgy

1974. április 10.

Keszthelyen, a festetics-kastély nemrég felújított egyik szárnyépületében szerdán ünnepélyesen felavatták az új városi könyvtárat. a helikon műemlék-könyvtár alatt levő öt helyiségben, összesen 392 négyzetméteres területen kapott helyet a városi könyvtár 35.000 kötete.

az avató ünnepség alkalmából megemlékeztek a veszprémi megyei könyvtárhálózat negyedszázados multjáról és több kiváló könyvtárosnak kitüntetés, valamint jutalmat adtak át. az ünnepi program irodalmi esttel zárult: a keszthelyi olvasók jobbágykároly költővel találkoztak. az író-olvasó találkozón közreműködtek a veszprémi petőfi színház művészei. a keszthelyi festetics-kastély folyamatos rekonstrukciója lehetővé teszi, hogy - előreláthatólag a nyár közepén - a helikon műemlék-könyvtárat is megnyissák. /mti/

--

bb 56. az első vizsgázók a gépjárművezetői szakmunkás képe-
sítésért

i kf/pá szb ie hgy

1974. április 10.

országszerte több mint 2000 gépjárművezető vág neki az idén a szakmunkásképzés megszerzésének. az első tanfolyam most fejeződött be a volán 20. számú vállalatnál.

a három hónapos tanfolyamon - amely alatt a dolgozók átlagfizetést kaptak - a vállalat 31, nemzetközi forgalomban közlekedő, autóbusszvezetője vett részt. tanrendjük műszaki és forgalmi-kereskedelmi ismeretekből, közlekedési és munkavédelmi ismeretekből, gépjárműszerkezet és javítási ismeretekből, matematikából, fizikából, anyag- és gyártásismeretből, szakrajzból, valamint politikai ismeretekből állt. ezen kívül valamennyien 600 órás műhelygyakorlaton is részt vettek, részben a tanfolyamon, részben korábban.

az első szakmunkásjelöltek az írásbeli után szerdán szakmai műszaki gyakorlati képzettségükről adtak számot a vállalat andor utcai telepén, csütörtökön szóbeli vizsgát tesznek, s az összesített eredmény alapján kapják meg a bizonyítványt, amely az országos szakmunkásképzési jegyzék 309. száma alatt bejegyzett gépjárművezető- és karbantartó szakmunkásképzést igazolja. a bizonyítvány alapján az új szakmunkások egy fokozattal előbbre lépnek, s a vizsgaeredménytől függően emelkedik órabéruik, átlagosan körülbelül 15 százalékkal.

/folyt.ki /

15.33/szb

-36-

MA-153

:bb 56. /az első... 1 folyt./-szb

az első tanfolyamon szerzett tapasztalatok szerint élénk az érdeklődés a szakmai képzés iránt, az elméleti tárgyak tanulásában azonban több dolgozónak nehézséget okozott. ezért tervezik, hogy a tanfolyamra jelentkezőknek egy-egy mérnök vezetésével előkészítőket tartanak. a volán 20. számú vállalat még az idén budapesti kettő, érden és vácra pedig egy-egy szakmunkás tanfolyamot rendez, több mint száz gépjárművezető részvételével. /mti/

--

bb 57. előadás a magyar függetlenségi nyilatkozat 125. évfordulójáról

i nn/gg szb hi hgy

1974. április 10.

1849. április 14-e, a magyar függetlenségi nyilatkozat kikiáltásának 125. évfordulóján dr. szabad györgy egyetemi tanár előadást tart április 12-én, pénteken 16.30 órakor a Kossuth klubban. /mti/

--

bb 58. élelmiszeripari ujitók kiállítása

t jf/pá szb ie hgy

1974. április 10.

szerdán az ÉDOSZ Gorkij fasori székházában élelmiszeripari ujitási kiállítás nyílt. a kiállítás alkalmával ünnepséget rendeztek, amelyen az ipar legjobb eredményt elérő ujitóit és feltalálóit tüntették ki. az ünnepséget dr. Tamás László, az ÉDOSZ főtitkára nyitotta meg, majd dr. Dimény Imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter méltatta az ujitómozgalom jelentőségét. kifejtette, hogy az ujitók nemcsak azért szolgálják hathatósan az iparág fejlesztését, mert egyszerűsítéseik, javaslataik minden évben többtízmillió forint értékű gazdasági hasznot hoznak, hanem azért is, mert a dolgozók ily módon közvetlenül hozzájárulhatnak a műszaki fejlesztéshez is. az ujitások haszna abban is megmutatkozik, hogy kevesebb fizikai munkára van szükség az üzemekben. ezután méltatta az év első heteiben megtartott élelmiszeripari ágazati ujitó konferenciák jelentőségét, ahol egész ÉDOSZ is foglalkozik és javaslatokat dolgoztak ki az ujitómozgalom fejlesztésére.

az ujitó kiállításon a legutóbbi évek legeredményesebb 230 ujitását és találmányát mutatják be. a kiállítás április 18-ig lesz nyitva, naponta 10-18 óra között. /mti/

--

15.43/szb

-37-

MA-153

bb 59. baranyai borbajnokság - 600 méter magasan

Vid-kz szb hgy

1974. április 10.

a hagyományos baranyai borbajnokságot - sorrendben a tizenkettediket a felszabadulás óta - szerdán rendezték meg pécssett. formabontó módon nem a föld alá, azaz borpincébe vonultak a bírálók, hanem ellenkezőleg: a magasba - a mecsek tetején emelkedő tv-torony körpresszójába. tengerszint felett hatszáz méter magasan zajlott le tehát a borverseny és a bírálók pihenésként a mecseki táj csodálatos panorámájában gyönyörködhetek. a pihenésre szükségük is volt, hiszen soha ennyi „versenyző”, nem indult még a baranyai borvetélkedőn. a zsűri - katona józsefnek, az országos szőlészeti és borászati kutatóintézet főigazgatójának elnökletével - 180 mintát értékelt. a verseny nemcsak a nevezett borok, hanem az érmes borok számát tekintve is az elmúlt harminc esztendő rekordját állította fel. aranyérmes 63, ezüstérmes 71 és bronzérmes 30 bor nyert, azaz összesen 164 bor került „dobogóra”, ami példátlan eredmény a hazai borversenyek történetében. az aranyérmesek részt vesznek a balatonfüreden június 3. és 8. között sorra kerülő országos versenyen. a baranyai borbajnokságot értékelve katona józsef főigazgató elmondotta, hogy a villányi történelmi borvidék ma már hazánk legfontosabb vörösbort adó körzete: olyan kitűnő minőséget és akkora mennyiséget, mint amilyent és amennyit villány terem, egyetlen más vidékünk sem ad. az 1973-as évjáratu villányi vörösbortok még a szakemberek számára is különleges élményt jelentettek. remekül szerepeltek a fehérborok is, jelezve, hogy baranya - a villányi dombokat leszámítva - a minőségi fehérboroknak is hazája. a kedvező természeti és közgazdasági adottságok, így a védett fekvés, a nagy termőterület, a gépesítés lehetősége, a munkaerő biztosítottasága, stb. távlatban az ország egyik legszámottevőbb nagyüzemi fehérbort adó vidékévé teszi a pécs-siklós-mohács közötti területet. a mostani borverseny meggyőzően tanúsította ezt. /mti/

.-.

bb 60. kresz-park a kecskeméti gyermekeknek

vid-fm szb hgy

1974 április 10.

közlekedési parkot avattak szerdán kecskeméten. a város egyik közterét - az ugynevezett czollner-teret - alakították át erre a célra. a város fiataljai mintegy másfélmillió forintos társadalmi munkával járultak hozzá a park építéséhez.

/folyt.köv./

16.52/szb

-38-

M-16¹⁰

bb 60. /kresz-park... 1. folyt./-szb

az egymást keresztező utpályák közlekedési rendjét forgalomirányító táblák jelzik, s az átadás napján máris birtokba vették a parkot a forgalomirányító uttoró őrsök és közlekedési be-mutatót tartottak. a park részére a 9. sz. volán vállalat szocialista brigádjai készítettek lábbal hajtós kisautókat. az ifjusági kresz-park gyakorlati lehetőséget nyújt a közlekedésre neveléshez az iskolák számára. /mti/

.-.

bb 61. jobb költséggazdálkodást sürget a tanácsi vállalatoktól a vas megyei tanács végrehajtó bizottsága

vid-fm szb hgy

1974. április 10.

a vas megyei tanácsi vállalatok egy részénél lassult a fejlődés az utóbbi időszakban, - állapította meg szerdai ülésén a megyei tanács végrehajtó bizottsága. a nyereség, mint a gazdálkodás hatékonyságának legösszetettebb mutatója ugyan általános-ságban két vállalat kivételével kedvezően alakult, szépséghiba azonban, hogy az élő- és holtmunka értékére vetített nyereség mindössze 2,9 százalékkal emelkedett, mérsékeltebb fejlődést jelezve az előző évek 6 százalékaival szemben. ebben jut kifejezés-re a bérfejlesztések és a beruházások nem kellő hatékonysága.

a vállalatoknál általában a termelés növekedésében még mindig közrejátszik az extenzív fejlesztés. a munkáslétszám 7 százalékos emelése következtében a bevételi többlet kisebb hányada - 40 százaléka - származott csak termelékenységből. kedvezőtlenül hatott ugyanis - a bázishoz viszonyítva - új üzemek belépése, az új dolgozók gyakorlatlansága, több vállalatnál új típusu termékek gyártására való átállás, az anyagellátási problémák, továbbá a még mindig meglévő termelés-szervezési hiányosságok.

egészségtelen jelenség továbbá - közölték az ülésen - a költségeknek a termeléssel azonos ütemű növekedése, amely különösen a vállalati általános költségeknek haladta meg a korábbi éveket. ezek között büntetés, bírság és kártérítés jellegű kifizetések is szerepelnek 3 millió forintos nagyságrendben.

a testület felhívta a vállalatok vezetőinek figyelmét a racionálisabb költséggazdálkodásra. /mti/

.-.

16.03/szb

-39-

M-16¹⁰

vbb 62. észak-dunántuli gyógypedagógusok tanácskozása kömlődön
vid-fm szb hgy 1974. április 10.

a komárom megyei kömlődi foglalkoztató intézetben szerdán befejeződött öt megye - győr, vas, veszprém, komárom és fejér - gyógypedagógiai intézeti és kisegítő iskolai igazgatóinak háromnapos tanácskozása. a résztvevők tájékoztattak komárom megye helyzetéről. a megyében az ilyen munkakörökben foglalkoztatott nevelőknek csak 55 százaléka „szakos”, de jelentős részük most tanul levelező uton. nagy érdeklődéssel tanulmányozták a vendégek a hegyháti alajos állami-dijas igazgató irányításával működő kömlődi intézet módszereit. több mint 120 súlyosan értelmi fogyatékos gyermek él itt, és többségüket sikerült játékos módon, megtanítani dolgozni. megtekintették az erről készült „nádi hegedűvel”, című filmet is, amely tavaly a dunántuli kisfilmek fesztiválján első díjat nyert.

az országos pedagógiai intézet nemrég országosan felmérte a gyógypedagógiai és kisegítő iskolák tanulójának számolási és olvasási készségét. ennek észak-dunántuli eredményeiről is hallhattak tájékoztatást a résztvevők. a tanácskozáson megalakították az észak-dunántuli gyógypedagógiai szakcsoportot. az ország második ilyen szakcsoportjának az a célja, hogy segítse a pedagógusok rendszeres továbbképzését. /mti/

vbb 63. napirenden a számítógépgyártás fejlesztése - együttes ülést tartott az országgyűlés ipari, valamint terv- és költségvetési bizottsága

i pr/gg szb hi la

1974. április 10.

elismerés illeti a magyar számítógépgyártás szakembereit azokért az eredményekért, amelyeket egy-két esztendő alatt ez a nálunk új iparág elért - így summázhatók azok a képviselői vélemények, amelyek szerdán hangzottak el az országgyűlés ipari, valamint terv- és költségvetési bizottságának együttes ülésén. a csépanyi sándor elnöklétével megtartott tanácskozáson a két állandó bizottság tagjai a hazai számítógépgyártás helyzetét, fejlesztésének tennivalóit elemezték - a témáról asztalos lajos kohó- és gépipari miniszterhelyettes és több meghívott szakértő tartott tájékoztatót.

/folyt.köv./

-40-

NA 16⁰²

bb 63. /napirenden a ... 1. folyt./-szb

a hazai vállalatok, kutatóintézetek - a nemzetközi fejlődés érezhető hatásaira - az 1960-as években egymástól többé-kevésbé elszigetelve kezdtek foglalkozni a számítástechnikai eszközök fejlesztésével, gyártásával. hiányoztak a hatékony gyártásfejlesztés műszaki, gazdasági és piaci feltételei, az ipari kibontakozás mindaddig késlekedett, amíg a szovjetunió kezdeményezésére az érdekelt szocialista országok létre nem hozták a számítástechnikai eszközök fejlesztésére, gyártására és alkalmazásának elterjesztésére integrációs együttműködésüket. egységes számítógép-rendszer kialakítását határozták el, integrációs együttműködésben. megteremtődtek a szervezeti keretek is, a program végrehajtására és koordinálására kormányközi bizottságot, majd a hazai munka előkészítésére, szervezésére és összehangolására számítástechnikai tárcaközi bizottságot hívtak életre. kormányhatározat foglalt állást abban, hogy a számítástechnikai központi fejlesztési program célja a számítástechnikai kultúra megalapozása és elterjesztése, mert ez a társadalmi hatékonyság fokozásának és gazdasági növekedésnek lényeges segítőtje, feltétele.

az egységes számítógép-rendszer különböző nagyságu számítógépekből álló sorozat, ebből magyarországon az r-10-es jelzésű modelt gyártja. számítástechnikai fejlesztési programunk szervezésén illeszkedik a szocialista országok integrációs programjához, a kgst elveinek megfelelően. a sokoldalú együttműködés valamennyi közreműködő országtól jelentős erőfeszítéseket követel. a fejlesztés első, alapvető fázisa körülbelül négy esztendő munkájának eredményeként, 1973 elejére fejeződött be. az egységes számítógép-rendszer berendezéseit - nagy nemzetközi elismerés mellett - egy moszkvában rendezett közös kiállításon mutatták be.

a program-diktálta műszaki fejlesztés, a termelés és értékesítés grafikonja dinamikus felfutást mutat, s a tapasztalatok is kedvező hatékonysági mutatók teljesülését ígér. az iparfejlesztés alapvető feladata továbbra is az, hogy korszerű számítástechnikai eszközök gazdaságos termelésével - a nemzetközi együttműködés keretében - segítse elő a hazai felhasználók szükségleteinek a kielégítését. az igények növekszenek, mind több vállalatnál ismerik fel, hogy az elektronikus számítógépek rendkívül hatékonyan használhatók mindenütt, ahol tömeges információ-feldolgozásról, döntéselőkészítésről, tudományos-műszaki számításokról, különböző folyamatok szabályozásáról van szó. a hatvanas évek elején magyarországon még tíz alatt volt a működő gépek száma, 1970-ben már 120-at, 1973 végén pedig már 250 számítógépet tartottak nyilván.

/folyt.köv./

-41-

NA 16⁰²

bb 63. /napirenden a... 2. folyt./-szb

a tájékoztatót követő vita jellemzésére csak egyet len adat: a képviselők 46 kérdést tettek fel a szakembereknek, zömmel a számítógépek felhasználásának területeiről, gazdaságosságáról érdeklődtek. az iparág vezetőinek vannak-e adataik arról, hogy milyen feladatokkal bízzák meg a hazai „komputer-birtokosok”, gépeiket? - hangzott az egyik kérdés, s a válasz: körülbelül 75 százalékukat nagytömegű adatfeldolgozásra hasznosítják, 15 százalékukat egyetemeken, főiskolákon szolgál oktatási célokat, a többit műszaki, gazdasági számítások elvégzésénél, folyamatszabályozásnál és irányításnál kamatoztatják.

- milyen eredményekkel lehet „kedvet csinálni”, számítógép-vásárlásra? a válasz: a győri vagon- és gépgyárban néhány esztendő alatt - 2 százalékos munkaerő csökkenés mellett - 25 százalékkal emelkedett a termelés, s a gyár vezetői szerint ez az impozáns fel-futás nagyrészt a számítógépnek köszönhető. számítógép működik a magyar optikai művekben is, ahol megállapították, hogy ha a masinát csak készletgazdálkodásra hasznosítanák, ára már akkor is megtérülne, mindössze hat esztendő alatt. persze a gép a mom-ban sem csupán a készletek alakulásával „törődik”, bőven kap a vállalat irányításával kapcsolatos sok egyéb feladatot is. még egy példa: a videoton-ban működő számítógép csupán egy hónap alatt 175.000 adatot dolgoz fel, a gyár vezetőinek tehát egy-egy döntés meghozatalakor maximálisan megalapozott számítások állnak rendelkezésre.

kérdés: segíti-e a számítástechnikai központi fejlesztési programot a kisz védnökség? válasz: az ifjúsági szövetség védnöksége máris érezhető kedvező hatását, a kisz széleskörű akciót indított a program felkarolására. száz kisz brigád dolgozik például csupán azon, hogy saját vállalatuknál felmérjék a számítógép hasznosításának lehetőségét, alkalmazásának feltételeit. mit jelent a számítógépek különböző típusainak megjelölésénél használt generációs jelző? válasz: a számítógépek harmadik „generációjába”, a félvezetők továbbfejlesztett változatát, integrált áramkört építetek be, a negyedik „generáció”, pedig már a mikroelektrotechnikai elemek további integrációjával dolgozik.

- vásárolható-e magyar gyártmányu számítógép? válasz: igen, a videoton, ha nem is raktárról, de viszonylag rövid idő alatt teljesíti a megrendeléseket. a vevőnek természetesen azt is közölnie kell a gyártó céggel, hogy gépét milyen feladatok ellátására vásárolja, hiszen ettől függ a különböző elemek legoptimálisabb összekapcsolása.

a vitában felszóltat herczeg károly, vida miklós, valaska lászló, weiszböck rezsóné, novák béla, marton jános, borjancz ignác, ollári istván, kisgergely lajos, jazbinsek vilmos, riss jeno és nics jános országgyűlési képviselő. /mti/

16.550/szb

-42-

NA 1710

bb.64. aláírták az 1974-75-re szóló magyar-szovjet egészségügyi és tudományos együttműködési munkatervet - dr.schultheisz emil egészségügyi miniszter nyilatkozata

t/mir/tm/hi/a/la

1974. április 10.

szerdán visszaérkezett a szovjetunióból a dr.schultheisz emil egészségügyi miniszter vezette küldöttség, amely borisz petrovszkij akadémikus, szovjet egészségügyi miniszter meghívása alapján több napig tárgyalt a szovjet kollégákkal a két ország egészségügyi és tudományos együttműködésének soron következő feladatairól. a miniszter és kísérete az elmúlt napokban több moszkvai és leningrádi egészségügyi intézményt keresett fel, s aláírták a két ország 1974-75. évre szóló egészségügyi és tudományos együttműködési munkatervét. a küldöttség fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr.zsögön éva egészségügyi minisztériumi államtitkár, dr.aczél györgy miniszterhelyettes, valamint a minisztérium vezető munkatársai és a szovjetunió budapesti nagykövetségének képviselője. megérkezését követően szovjetunióbéli utjáról dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter a következőket nyilatkozta az mti munkatársának:

- a szovjet-magyar egészségügyi együttműködésnek régi hagyományai vannak a kutatómunkában épp úgy, mint az élet által felvetett gyakorlati kérdések megoldásában. mostani tárgyalásainkon azonban a megoldásra váró tudományos feladatok az eddiginél is mélyebb és részletesebb tartalmat kaptak. ez alkalommal elsősorban a szív-és érbetegségek kutatásában és a rákkutatás területén hangoltuk össze munkánkat.

- a rákkutatás előtt álló feladatok közös megoldásában vállalt szerepük bizonyára már nem ismeretlen a hazai újságolvasók előtt: ezeket a feladatokat már a tavaly decemberi tárgyalásainkon megvitattuk. az elmúlt napok megbeszélései inkább a munkaterv konkrét végrehajtására vonatkoztak. mint ismeretes, a rákkutatás nemzetközi feladatainak megoldása terén a magyar egészségügynek elsősorban a daganatok kemoterápiás gyógyításának még hatékonyabb módon való alkalmazásában jutott vezető szerep. mostani megbeszéléseinken az ezzel kapcsolatos kutató-csempéről és az újfajta gyógyeljárásoknak az egymás intézeteiben való kipróbálásáról állapodtunk meg.

/folyt.köv./
16.45/a

- 43-

NA 1710

bb.64./aláírták.....folyt./-a

a szív-és érrendszeri betegségek kutatásában a magyar egészségügy elsősorban az ezzel összefüggő anyagcsere-folyamatok vizsgálatában vállalt döntő szerepet. ezeket a vizsgálatokat a szovjetunió hasonló feladatokkal foglalkozó intézetével közösen végezzük majd. közös feladataink másik része az említett vizsgálatok adatainak számítógépes feldolgozására vonatkozik. itthon most teremtjük meg az ilyen jellegű adatok számítógépes feldolgozásának feltételeit. a központi statisztikai hivatal számítógép-csoportjával már megkezdjük a számítógépes feldolgozás előkészületeit.

- a moszkvában aláírt kétéves munkaterv ujszerű a korábbiakhoz képest abból a szempontból is, hogy ez már konkrét, intézetekre is lebontott együttműködési programot tartalmaz. kiegészítő okmánya tételesen felsorolja az egyes témákban együttműködésre kijelölt intézeteket. ugyanakkor az orvosok és a kutatók számára is az eddigieknél sokkal konkrétabb feladatokat tartalmaz. egyebek között ezzel függ össze a moszkvai és leningrádi intézetekben tett látogatásunk is. a két városban elsősorban olyan egészségügyi intézményeket kerestünk fel, ahol a munkaterv alapján - az egyezményes tanulmányutak keretében - a mi orvosaink tovább folytatják majd itthoni kutatásaikat. /mti/

--

bb.65. németh károly látogatása a mém-ben

gk/ie/a/la

1974. április 10.

németh károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára - párdi imre és dr. román pál, az mszmp kb osztályvezetői, valamint dr.csizmadia ernő, az mszmp kb osztályvezető-helyettese társaságában - szerdán a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztériumba látogatott. dr.dimény imre miniszterrel, helyetteseivel, valamint a pártbizottság titkárával megbeszélést folytatott az élelmiszer-és fagazdaság időszerű kérdéseiről. /mti/

--

16.55/a

- 44 -

M-17¹⁰

bb.66. fehér lajos látogatása pest megyében

vid/gö/mné/fm/a/la

1974. április 10.

fehér lajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, szerdán pest megyébe látogatott. utjára elkísérte cservenka ferencné, a pest megyei pártbizottság első titkára. először a kisipari szövetkezetek pest megyei szövetségének budapesti központját keresték fel, ahol rév lajos, az okisz elnöke és dr.boros gyuláné, a kiszöv pest megyei elnöke fogadta a vendégeket. a szövetség munkájáról, terveiről dr.boros gyuláné adott tájékoztatást.

a látogatás következő állomása sződ volt, ahol a dunakanyar vegyesipari és szolgáltató szövetkezetben baráth endre, a váci járási pártbizottság első titkára és papp józsef, vác város pártbizottságának első titkára köszöntötte a vendégeket. a szövetkezet munkájáról ifj. bányavári pálné elnök számolt be, majd bemutatta a transzformátorgyártó üzemét. fehér lajos ezután az ugyancsak szödon működő dunakörnyéke ruházati és háziipari szövetkezet játéküzemét kereste fel, ahol perbiró lajosné elnök ismertette az üzem munkáját.

a vendégek ezután vácott megtekintették a két kisipari szövetkezet üzemegységeit. /mti/

--

bb.67. volodia teitelboim magyarországi látogatása

hi/a/la

1974. április 10.

az mszmp központi bizottságának meghívására április 7-10. között hazánkban tartózkodott v.teitelboim, a chilei kommunista párt politikai bizottságának tagja. a chilei politikust fogadta kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára. megbeszéléseket folytatott pullai árpáddal, a központi bizottság titkárával. itt-tartózkodása során v. teitelboim találkozott sarlós istvánnal, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárával. tatabányán szolidaritási gyűlésen vett részt. az elvtársi légkörben lezajlott találkozók ismételten megerősítették, hogy pártunk, dolgozó népünk teljes mértékben szolidáris a chilei hazafias és demokratikus erőkkkel, támogatja a fasizmus ellen vívott igazságos harcukat.

v.teitelboim szerdán elutazott hazánkba. a ferihegyi repülőtéren dr.berecz jános, a kb külügyi osztályának helyettes vezetője bucsuztatta. /mti/

--

17.00-/a

- 45 -

M-17¹⁵

bb 68. május 7-14: a nemzetközi diákszövetség kongresszusa
budapesten

t pr/tm szb hi la

1974. április 10.

április 9-én és 10-én kétnapos ülést tartott egerben a ho
si minh tanárképző főiskolán a kisz központi bizottsága mellett
működő egyetemi és főiskolai tanács. a rétegtanács tagjai foglal-
koztak a következő, 1974-75-ös tanév kisz-munkájával, megismer-
kedtek az mszmp központi bizottságának közművelődési határozatá-
val, majd a nemzetközi diákszövetség 11. kongresszusának előkészü-
leteiről tájékoztatták. a kongresszust május 7-14 között budapesten
rendezik meg csaknem 80 ország 400 diákvezetőjének részvételével.
a kongresszus ideje alatt a magyar felsőoktatási intézményekben
számos szolidaritási rendezvényre kerül sor. /mti/

.-

vbb 69. napirenden az élelmiszerek minősége - ülést tartott a
fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t don/pá szb hi la

1974. április 10.

szerdán ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsá-
ga, s megtárgyalta budapest élelmiszerellátásának helyzetét, a
forgalomba hozott termékek minőségi ellenőrzésének tapasztalatait.
a testület egyértelműen megállapította: tavaly az élelmiszerek mi-
nősége általában javult. ebben részük volt az élelmiszercikkek
vizsgálatában érdekelt szervezeteknek, amelyek 1973-ban nemcsak az el-
lenőrzéseket fokozták, hanem - nagyon helyesen - a szabálysértési
bírságolást is szigorúbban alkalmazták. az ellenőrzések 70 száza-
lékát az állami - minisztériumi és tanácsi - iparban, 10 százazél-
lékát pedig a kereskedelemben és a vendéglátóiparban tartották. a min-
tavételek során a legtöbb kifogás az ugynevezett egyéb szektorokkal,
illetve a kereskedelemmel és a vendéglátóiparral szemben merült fel.
az egyéb szektorokban feltárt hibák zömét a nem megfelelő termelé-
si adottságok, illetve a szakmai ismeretek és az ellenőrzések hiá-
nya okozta. a forgalomba hozott árukról gyakran hiányoztak a jel-
zések, máskor pedig a csomagolás nem volt megfelelő. a kereskedelem-
ben sok lejárt szavatossági idejű termékre, a vendéglátóiparban az
italok és a presszókávék higitására figyeltek fel az ellenőrök. ezek-
ben az esetekben a minőségileg kifogásolt élelmiszereket vagy kivon-
ták a forgalomból, vagy csökkentett áron árusították. az élelmisze-
rek zárolása mellett természetesen nem maradt el a megfelelő szank-
ció sem. összesen 6377 esetben figyelmeztettek, illetve kezdeményez-
tek fegyelmi és szabálysértési eljárást az ellenőrök. az elmúlt esz-
tendőben a kiszabott bírság összege a vendéglátóiparban és az élel-
miszerkereskedelemben elérte a félmillió forintot.

/folyt.köv./

17.20/szb

-46-

M 1800

bb 69. /napirenden... 1. folyt./-szb

mint a végrehajtó bizottság megállapította, 1973-ban a
többi között a konzervipari, az édesipari, a sör- és a szesz-
ipari termékek, valamint a baromfi minősége javult. nem volt
megfelelő viszont a hus és huskésztítmények közül a vörösáru-
féleségek minősége. a kifogás alá esett vörösárúk többségét
a megengedettnél nagyobb víztartalommal hozták forgalomba. a
budapesti dankó pista utcai gyárban a gyulai kolbász minőségé-
vel volt probléma. az ellenőrzések során mintegy két tonna -
csaknem 100 ezer forint értékű - kolbászt kellett megsemmisíteni.
a tej és tejtermékeknek általában a vidékről felhozott áruk -
a tej és tejtermékeknek általában a minősége nem érte el a kívánt szín-
fejjel, turópajt, körözött - minősége nem érte el a kívánt szín-
tet. változatlanul a kifogások listáján szerepeltek a sütőipari
és a tésztaipari termékek. a kenyér sulya gyakran kevesebb volt
a megszabott mennyiségnél. a tésztaipari termékeknek az áruk
minőségi jelzései hiányoztak, de sokszor a csomagolásuk nem
volt kielégítő.

az üdítőitalok minősége - mint a végrehajtó bizottság rá-
mutatott - általában javult, azonban sok panaszt jegyeztek fel
a szörpök árusításával kapcsolatban. sok esetben a szörp higabb
a kelleténél, az automata gépeket pedig helytelenül üzemeltetik.
a vendéglátóiparban a kevert italok közül minden harmadik gyen-
gebb minőségű volt az előírtnál. tavaly az ellenőrzött presszó-
kávék és fagyaltok mintegy 23-23 százaléka esett kifogás alá.

a végrehajtó bizottság a fogyasztók megkárosításának haté-
konyabb megelőzésére határozatban mondta ki, hogy az élelmisze-
rek vizsgálatában érintett szervezetek - a fővárosi élelmiszerellen-
őrző és vegyvizsgáló intézet, az állategészségügyi állomás hus-
és tejvizsgáló felügyelősége, valamint a budapesti kereskedelmi
felügyelőség - a jövőben sűrűbben tartsanak ellenőrzéseket és
a szabálysértőkkel szemben szigorúan lépjenek fel.

a végrehajtó bizottság megtárgyalta az egészségügyi főszo-
tály előterjesztését is, amelyben javasolták, hogy a csepel vas-
és fémművek éjjeli szanatóriumát szociális otthonná alakítsák
át. ismeretes, hogy budapesten kevés a szociális otthon és elhe-
lyezésre sokan várnak. a xvii. kerületben a tervek szerint az év
első felében adják át az új 450 személyes szociális otthont, de
ennek megnyitása az elhelyezési gondokat csak részben enyhíti. csu-
pán budapesten mintegy ezer magára maradt idős beteg ember vár el-
helyezésre.

/folyt.köv./

17.25/szb

-47-

M 1805

bb 69. /napirenden... 2. folt/-szb

a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága végül a fővárosi és kerületi tanácstagok beszámolóik időpontját jelölte meg. eszerint a budapesti kerületekben a lakosság közvetlen tanácsai képviselői április 15. és június 30. között tartják meg beszámolóikat. a fórumokon a tanácstagok számot adnak városrészük elmúlt évi eredményeiről, az idejében szereplő célokról a várospolitikai feladatokról. /mti/

--

bb 70. puja frigyas külügyminiszter

Pá szb hi la

1974. április 10.

táviratban üdvözölte elisabeth gabaya asszonyt, uganda külügyminiszterévé történt kinevezése alkalmából. /mti/

--

bb.71. ujjabb munkafelajánlások a xi. pártkongresszus tiszteletére

i/sl/mm/ie/a/la

1974. április 10.

szerdán ujjabb vállalatoknál tartottak munkásgyűlést, ahol a dolgozók a xi. pártkongresszus és hazánk felszabadulásának 30. évfordulója tiszteletére a helyi adottságok fokozott feltárását és kihasználását, az ötéves terv sikeres befejezését vállalták.

az egyesült izzó munkásgyűlésén a taungsram márka jó hírének védelméről, erősítéséről esett a legtöbb szó, e cél jegyében fogalmazták meg munkafelajánlásaikat is. mindeneke-lőtt a szervezethez kívánják javítani. ehhez 1975 március 31-ig nagyteljesítményű számítógépet helyeznek üzembe, amelynek segítségével az anyagrendelési és utalványozási rendszer-től egészen a vákuumtechnikai gépgyártás termelésirányítási és tervezési rendszeréig a munka zavartalan menetének fontos feltételeit korszerűsítik. a szervezethez javításával már az idén is teljesebbül kielégítik termékeikből a hazai igényeket, exportra pedig négy millió fényforrást, egymillió félvezetőt, félmillió elektroncsövet, 25 millió forint értékű vákuumtech-nikai gépet és gyárberendezést szállítanak tervben felül. fel-ajánlásaik 1975-re is kiterjednek: a jövő év október 1-ig tel-jesítik ötéves árbevételi tervüket, s a tervidőszakot 1.2 milliárd forintos többlet termeléssel zárják. ez egyben azt is jelenti, hogy a tervezettnél jóval nagyobb mértékben nö-vekszik exportjuk, s több millió dollár többletbevételhez juttatják az országot. /folyt.köv./

17.15/a

- 48 -

NA 1802

bb.71./ ujjabb.....folyt./-a

a győri magyar vagon és gépgyár munkásgyűlésén egész sor szocialista brigádvezető kiemelte, hogy kollektívájuk a munkáshatalom iránti felelősségét kívánja kifejezni felaján-lása teljesítésével. ezért akarják a jövőben még nagyobb gond-dal megóvni az értékes gépeket, az eltűrt mértéknél is alacso-nyabbra csökkenteni a selejtet, s részt vállalni városuk szé-pítésének munkájából. a vállalat csaknem 20 ezer dolgozója az idén kétmilliárd forinttal nagyobb teljesítményt akar el-érni a tavalyinál, s a többi között a futóműgyártó részleg már ebben az évben eléri az 1975-re tervezett termelési szintet. a rába-man diesel-motorgyár kapacitását ugyancsak a terve-zett szint fölé emelik, s így jelentős többletrendeleteknek tehetnek eleget. fokozott segítséget ajánlottak fel a vállalat budapesti vörs csillag gépgyárának, s így számolni le-het azzal, hogy a sok éven át veszteséges gyár az idén már nyereségesen dolgozik.

a tatabányai bányászok brigádjai szintén egymás se-gítését, s közös munkával az eddiginél is értékesebb ered-mények elérését ajánlották fel. a központi műhely 44 szocia-lista brigádja például az alkatrészgyártást úgy szervezi meg, hogy a javításra szoruló gépek helyett a lehetőség szerint cseregépeket helyezhetnek üzembe, hogy a munkában átmeneti-leg se legyenek zavarok. veszprémi istván kisz front-brigád-ja a munka jobb megszervezésével kapcsolatos elképzeléseiről tájékoztatta a munkásgyűlést, hangsúlyozva, hogy szervezési hibák a jövőben nem akadályozzák a munkájukat. sok más hason-ló felajánlás teljesítése is elősegíti majd, hogy a tatabá-nyai szénbányák néhány százalékkal már az idén túlteljesít-hetik három millió tonnás tervüket, s mintegy tíz százalékkal nő a jó minőségű darabos szén mennyisége. a szénosztályozók is vállalták ugyanis, hogy a vájárokkal együttműködve a jövő-ben kevesebb meddőt, vagyis tüzelésre alkalmatlan anyagot kül-denek felszínre.

a 11,500 hektárnyi területen gazdálkodó pankotai állami gazdaságban juhász istván, a május 1 szocialista brigád vezető-je összegezte e jelentős mezőgazdasági nagyüzemünk dolgozóinak felajánlásait. mint mondotta, az átlagot meghaladó eredménye-ket akarnak a jövőben is elérni, annak ellenére, hogy gazdasá-guk adottságai csupán közepesek. /folyt.köv./

17.25/a

- 49 -

NA 1810

:bb.71./ ujjabb.....2.folyt./-a

legfontosabb üzemaükböl, az állattenyésztésből a férőhelyek jobb kihasználásával az idén 5 ezer, jövőre pedig 6 ezer mázsával több hizóállatot adnak az országnak, mint tavaly. tenyészállatból is jóval többet bocsátanak a társgazdaságok rendelkezésére, mint az elmúlt évben. a népgazdasági programnak megfelelően még nagyobb gonddal ügyelnek a szarvasmarhatenyésztésre ez év őszén megkezdik, s két év alatt befejezik új, korszerű 600 férőhelyes szakosított telepük építését. a takarmány megóvására 200 vagon befogadóképességű terménytárolót építenek. e tervhez kapcsolódva gábor jános az építő brigád nevében felajánlotta, hogy az új épületeket kifogástalan minőségben adják át.

a fejer megyei állami építőipari vállalat 129 szocialista brigádjának vezetője főként a lakásépítkezések gyorsításáról határozott. balogh istván, gugolya jános, kecskés józsef és bencsik józsef lakásszerelő brigádvezetők kollektívái például vállalták, hogy az 1971-75 közötti időszakra tervezett 5600, ugynevezett célcsoportos lakáson kívül további 900 lakást is felépítenek székesfehérvárott. sok egyéb felajánlás is elhangzott, egész sor többleteredményt vállaltak létszámövités nélkül. mindenekeöltt a munka hatékonyságát és minőségét kívánják javítani. mindezt elősegíti az a 100 millió forint értékű gép, amit az ötéves terv folyamán a munka könnyítéséhez a vállalat beszerez./mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb la

1974. április 10.

a mai bb 68. számú hírünket /május 7-14: a nemzetközi diák-szövetség kongresszusa budapesten/

v i s s z a v o n j u k

/lásd: bb 53. számú hírünket!/
/mti/

--

vbb 73. gábor lászló

tr sb la

1974. április 10.

akadémiai levelező tag „az építészeti tervezés és az építési technológia szerepe, összefüggése az alkotásban /a cél és az eszköz között/ sajátos problémája az építészetben/„ címmel szerdán megtartotta székfoglaló előadását a magyar tudományos akadémián. /mti/

--

-50-

M-180

vbb 72. a budapesti üzletek ünnepi nyitvatartása

i don/pá szb hi la

1974. április 10.

a fővárosi tanács a budapesti üzletek és vendéglátóipari helyek husvétii nyitvatartási rendjét a következők szerint alapította meg:

április 12-én, pénteken valamennyi élelmiszerüzlet legalább 19 óráig, az egyébként később záró élelmiszerboltok a szokásos rendjüknek megfelelően; a vásárcsarnokok és piacok reggel 6 órától 19 óráig; az édesség-, a dohány- és a virágboltok, valamint az iparcikk üzletek, az áruházak és a vendéglátóhelyek a pénteki rendjük szerint tartanak nyitva.

április 13-án minden élelmiszerüzlet, édességbolt legalább 18 óráig, az ennél egyébként később záró élelmiszer- és édességboltok a szokásos rendjük szerint; a vásárcsarnokok és piacok reggel 6 órától 18 óráig; a dohány- és a virágüzletek, valamint az iparcikk boltok és az áruházak /a lottó és a verseny áruház 17 óráig/, továbbá a vendéglátóhelyek a szombati rendjük szerint tartanak nyitva.

április 14-én az egész évben vasárnap is nyitvatartó élelmiszerüzletek, csarnokok, piacok, édesség-, dohány- és virágboltok a vasárnapi, a vendéglátóhelyek pedig a szombati rendjük szerint tartanak nyitva. a fel nem sorolt többi kereskedelmi egység zárva lesz.

április 15-én, hétfőn valamennyi élelmiszer- és iparcikk-üzlet, áruház, csarnok és piac zárva lesz. az édesség-, dohány- és virágüzletek, valamint a vendéglátóhelyek a vasárnapi rendjük szerint tartanak nyitva.

a budapesti fürdők husvétii üzemideje a következők szerint alakul: április 14-én, vasárnap valamennyi fürdő a vasárnapi üzemidő szerint tart nyitva. április 15-én, hétfőn a melegfürdők zárva lesznek, a lukács, a rudas, a csillaghegyi uszodák, valamint a széchenyi és a szabadság strand viszont a vendégek rendelkezésére áll. /mti/

--

17.52/szb

-51-

M-180

bb.75. sajtótájékoztató az ujitók iv. országos tanácskozásáról
1974. április 10.
t/kg/tr/ie/a/la

az ujitók és feltalálók negyedik országos tanácskozását pénteken tartják. ebből az alkalomból a konferenciát szervező országos találmányi hivatal, a szakszervezetek országos tanácsa és a kisz központi bizottsága vezetői szerdán sajtótájékoztatót tartottak a magyar sajtó házában rózsza ferenc terében.

tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke az ujitómozgalom eddigi tapasztalatait összegezve elmondotta: az utóbbi években bár csökkent az ujitások száma, de értékük növekedett. ezt jelzi, hogy az ujitások és találmányok vállalati értéke az elmúlt évben túlhaladta a 3.8 milliárd forintot. a mozgalom gondjairól, s abenne rejlt még kiaknázatlan lehetőségekről az elmúlt hónapokban többszáz vállalatnál és szövetkezetnél szervezett tanácskozásokon összesen 300,000-en vettek részt. ez is bizonyítja az ujitó mozgalom tömeges jellegét, ami a vállalat és a népgazdaság számára felbecsülhetetlen anyagi és erkölcsi értékü.

fontos, hogy a munkások, üzemi kollektívák is mind nagyobb számban kapcsolódjanak be a mozgalomba, mert szellemi alkotóerejük hozzájárulhat a vállalat gazdasági eredményének további javításához. legtöbb helyen már felismerte a vállalat vezetősége a munkásujitók alkotásainak fontosságát. többek között a tiszamenti vegyiművekben és a borsod megyei iparvállalatoknál értek el kiemelkedően jó eredményeket a vállalatok a gyakorlatban hasznosított ötletekkel.

herczeg károly, a szakszervezetek országos tanácsának titkára a tájékoztatón hangsúlyozta: a most megrendezésre kerülő országos tanácskozás különösen jó alkalmat teremt arra, hogy a szot felhívja a vállalatok figyelmét az ujitók közötti tapasztalatcsere meg szervezésének jelentőségére. a szakszervezetek eddig gyakran elhanyagolták a tapasztalatcsere továbbfejlesztését, pedig az információk gyors áramlása lerövidítheti az ujitások kidolgozására fordított időt, s kihasználásuk határfoka is tovább javulhat. a szot feladatai között szerepel a munkásujitók számára a jogi képviselet és a jogsegély formáinak kialakítása is, amely az egyéni és a vállalati érdek összhangjának megőrzését célozza.

az ujitók jelentős része fiatal, ezért mint főcze lajos, a kisz központi bizottságának titkára elmondotta, különösen fontos, hogy a vállalatok kisz-szervezetei a szakszervezetekkel közösen kísérjék figyelemmel a fiatal ujitók és ujitóbrigádok tevékenységét, a benyújtott ujitások sorsát, az ujitások és találmányok anyagi és műszaki feltételeinek biztosítását, valamint a fiatalok munkájának anyagi és erkölcsi elismerését. ezekről a kérdésekről a pénteki tanácskozáson külön témakörben foglalkoznak majd./mti/

18.00/a

NA 1820

-.-
- 52 -

bb 77. befejeződtek a magyar-iráni gazdasági tárgyalások
- losonczi pál fogadta az iráni delegáció vezetőjét
1974. április 10.

sl /mm szb ie la

szerdán a külkereskedelmi minisztériumban jegyzőkönyvet írtak alá a magyar-iráni miniszteri állandó gazdasági együttműködési bizottság iii. budapesti üléséről. a tárgyalásokon a két fél megállapodott abban, hogy az ez év június 4-én lejárató hosszulejratu kereskedelmi és fizetési megállapodást egy évvel meghosszabbítják. a megállapodásnak megfelelően az elmúlt évhez képest 25 százalékkal emelik az export és import kontingenslistákat. a kontingens-előirányzatok szerint magyarország többek között gépeket és berendezéseket, acéltermékeket, textilipari cikkeket és vegyipari termékeket szállít, iránból pamutot, száritott gyümölcsöt, sznyegyet és könnyüipari fogyasztási cikkeket importál.

a tárgyalásokon a két fél részletesen elemezte a távlati gazdasági együttműködés kérdéseit és a jegyzőkönyvben kijelölte ennek legfontosabb területeit. a közelmúltban teheránban lezajlott tervhivatali tárgyalások alapján a textilipari, a timföldgyártási, a mezőgazdasági és élelmiszeripari, továbbá a vegy- és gyógyszeripari kooperációt emelték ki. a felek megállapodtak abban is, hogy - elsősorban a mezőgazdaság területén erősíteni kell a tudományos és műszaki együttműködést.

a nap folyamán losonczi pál, az elnöki tanács elnöke fogadta hushang ansary gazdasági minisztert, az iráni delegáció vezetőjét.

a tárgyalások befejeztével az iráni gazdasági delegáció elutazott magyarországról. a repülőtéri búcsúztatásnál megjelent dr. bíró józsef külkereskedelmi miniszter, dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, dr. kós péter, a külügyminisztérium főosztályvezetője, továbbá houchang moghadam, az iráni császárság budapesti nagykövete. /mti/

.-.

-53-

bb 74. alkatrészhány is akadályozza az öntözést - száznegyven milliméter csapadék hiányzik a szolnok megyei földekről

vid-fm szb la

1974. április 10.

háromnapos öntözési ellenőrzést tartottak szolnok megyében a megyei tanács mezőgazdasági osztálya és a vízügyi szervezetek munkatársaiból alakult brigádok. a megye valamennyi közös gazdaságát felkeresték és azt vizsgálták, hogy az öntözésre be rendezett és szerződött több mint 50 ezer hektár területből miért csak 11 ezer hektáron öntöznek. a tapasztalatok szerint a gazdaságok többsége most már öntözne, ha az agrokertől igényelt gépek, csövek, alkatrészek idejében megérkeztek volna. ahol ugyanis a szükséges felszerelés megvan, ott minden módszerrel, esőztető berendezésekkel és a legelők árasztásával pótolják a háányzó csapadékot, amely a legutóbbi adatok szerint szolnok megyében megközelíti a 140 millimétert. aszály fenyegeti a vetéseket, az elmúlt öt hétben mindössze három milliméter csapadék hullott az alföld középső területén. a rendkívüli szárazság miatt az őszi kalászosokon kívül az új vetéseknek is szükségük van a vízre. ahol lehetőség van rá, az elvetett cukorrépát is azonnal megöntözik, mivel a talaj felső rétege teljesen száraz, valósággal porrá vált.

a háromnapos ellenőrzés tapasztalatait a megyei öntözési operatív bizottság ülése elé terjesztik, ahol megvitatják, hogy milyen sürgős intézkedésekre van szükség az öntözött területek növelésére. /mti/

--

bb 76. az uttörő szervezetek is készülnek a párt xi. kongresszusára - uttörővezetők és ifivezetők megyei tanácskozás tatabányán

vid-fm szb la

1974. április 10.

az uttörővezetők és ifivezetők komárom megyei tanácsa szerdán tatabányán ülést tartott, amelyen szabó ferenc, a magyar uttörők szövetségének főtitkára foglalkozott az időszerű tennivalókkal. a tanácskozás az első volt azok közül, amelyekkel az uttörő szervezetek is készülnek a párt xi. kongresszusára. egyöntetű volt a vélemény abban, hogy számos terv, határozat, így elsősorban a népesedéspolitikai határozat megvalósításának is a boldog gyermekkor kialakítása az alapja.

/folyt.köv./

18.16/szb

-54-

M 190

bb 76. /az uttörő... 1. folyt./-szb

ennek kapcsán elhangzott, hogy a gyermekekkel meg kell értetni azt is, tartalmaz emberi életet csak az alkotó munka révén lehet kialakítani. úgy kell a fiatalság gondolkodását irányítani, hogy megismerje, megszeresse a munkát. az uttörők és az ifivezetők úgy készülhetnek legméltyóbban a párt xi. kongresszusára, ha mindezeknek a feladatoknak a megoldásához hozzájárulnak, - hangzott a tanácskozás állásfoglalása. /mti/

--

vbb.78. aláírták a magyar-szovjet kormányközi kulturális együttműködési bizottság x. ülésének jegyzőkönyvét

t/nn/mm/hi/a/la

1974. április 10.

szerdán a művelődésügyi minisztériumban dr. orbán lászló, művelődésügyi minisztériumi államtitkár és vlagyimir ivanovics popov, a szovjetunió kulturálisügyi miniszterének helyettese aláírta a magyar-szovjet kormányközi kulturális együttműködési bizottság x. ülésének jegyzőkönyvét, valamint a művelődésügyi minisztérium és a szovjetunió kulturálisügyi minisztériuma 1974. évre szóló együttműködési jegyzőkönyvét.

ugyanekkor dr. polinszky károly művelődésügyi miniszter-helyettes és n.n. szofinszkij, a szovjetunió felső-és középfoku szakoktatási miniszterének helyettese aláírta a művelődésügyi minisztérium és a szovjetunió felső és középfoku szakoktatási minisztériuma, a szovjetunió közoktatásügyi minisztériuma közötti együttműködés jegyzőkönyvét a magyar állampolgárok orosz nyelvtanulásának elősegítéséről az 1974-1980-as években.

az aláírásnál megjelent dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének elnöke, tóth józsef, a külügyminisztérium csoportvezetője, dr. simó jenő művelődésügyi miniszter-helyettes, társadalmi, politikai és kulturális életünk számos képviselője. jelen volt v.j. pavlov, a szovjetunió budapesti nagykövete is.

/folyt.köv./
18.50/a

- 55 -

M 190

a magyar-szovjet kormányközi kulturális együttműködési bizottság x.üléséről dr. Orbán László művelődésügyi minisztériumi államtitkár az mti munkatársának adott nyilatkozatában elmondta, hogy munkájuk egyik fontos napirendje volt a felszabadulásunk 30.évfordulóját köszöntő magyar kulturális napok programjának, illetve a szovjet kultúra napjainak megrendezése a következő évben. egyelőre csak bizonyos alapkérdésekben állapodtunk meg - mondta dr. Orbán László -, a programot ősszel Moszkvában véglegesítjük majd. azt azonban nyugodtan kiemelhetem, hogy ez a rendezvény mindkét ország számára fontos esemény lesz. ebből az alkalomból kiváló együttesek, szólisták cseréjét biztosítjuk. olyan rendezvényeken kívánunk megemlékezni a fontos évfordulóról, amelyek a széles tömegekhez szólnak. éppen ezért nemcsak Budapestre összpontosítjuk a nagyszabású kulturális programot, hanem szeretnénk az egész országot átfogni vele. ugyanígy célunk az is, hogy az előadások, hangversenyek, kiállítások részesei minél többen legyenek a munkások, az ifjúság soraiból. ezáltal is szeretnénk elmélyíteni a népeink közötti hagyományos barátságot, elősegíteni egymás alaposabb megismerését.

Vlagyimir Ivanovics Popov, a szovjetunió kulturálisügyi miniszterének helyettese arról szólt, hogy a szovjetunió napjainkban a világ több mint 120 országával épített ki kulturális kapcsolatokat. megkülönböztetett helyet foglalnak el ezek között a szocialista országok, amelyek a kapcsolatok mintegy 60 százalékát képviselik. a magyar-szovjet kulturális együttműködés jó példája a megbonthatatlan egységnek, a szocialista eszmeiség alapuló barátságnak. ez az együttműködés formailag, tematikailag rendkívül változatos és gazdag. a most véget ért szovjet-magyar kormányközi kulturális tárgyalások során megvitatták az 1974-re vonatkozó terveket és ugyanakkor kijelölték a következő esztendő legfontosabb közös kulturális rendezvényeit is. meggyőződésem - emelte ki v.i. Popov -, hogy sikeresen eredményesen hozzájárulnunk mindkét országban a szocialista kultúra erősítéséhez. nyugodt szívvel megállapíthatjuk: együttműködésünk fejlődik, terveink a továbbiakban is azt a célt szolgálják, hogy tovább erősödjék a népeink közötti barátság.

x x x x

/folyt.köv./
19.00/a

- 56 -

M 1920

a magyar-szovjet kulturális kormányközi együttműködési bizottság április 8-a és 10-e között Budapesten megtartott x.üléséről szóló jegyzőkönyv megállapítása szerint a bizottság megvizsgálta a felsőoktatás, a magyar és szovjet főiskolák közötti közvetlen együttműködést, a magyar és a szovjet filmművész szövetségek közötti kapcsolatok kérdéseit, a művelődésügyi minisztérium és a szovjetunió kulturálisügyi minisztériuma közötti 1974. évi együttműködési jegyzőkönyvet, valamint azokat a javaslatokat, melyek a két ország kulturális napjainak kölcsönös lebonyolítására vonatkoznak az 1975. évben.

a felek megállapították, hogy a kulturális együttműködés a magyar népköztársaság és a szovjetunió között állandóan bővül és mélyül, növekszik politikai hatékonysága. ennek a gyümölcsözően fejlődő folyamatnak döntő tényezője az egységes marxista-leninista ideológia, a szocialista internacionalizmus, országaink népeinek megbonthatatlan testvéri barátsága, az mszmp és az szkp közötti egység.

a bizottság meglelégedéssel vette tudomásul, hogy korábbi üléseinek határozatait a felsőoktatás terén való együttműködés, a főiskolák közötti közvetlen együttműködés területén sikeresen teljesítették és a kapcsolatok terjedelmükben növekedtek, sokoldalúvá és hatékonyvá váltak. igen jelentős fejlődés mutatkozik az orosz nyelvoktatásban való együttműködésben. mindkét fél hangsúlyozta, hogy ez a folyamat nagyjelentőségű nemcsak tudományos és oktatási, hanem politikai szempontból is, mivel elősegíti az ifjúság internacionalista nevelését.

a jegyzőkönyv értelmében a felsőoktatási intézmények között kialakult kapcsolatok révén a magyar és a szovjet egyetemek, főiskolák többsége ma már közös tudományos kutatómunkát is folytat. e kutatások tematikája elsősorban azokat a legidősebb tudományos problémákat foglalja magában, melyek a két ország népgazdasági tervei által megszabott feladatok megoldásával kapcsolatosak. bővült a műszaki felsőoktatási intézmények felső évfolyamu hallgatóinak diploma előtti gyakorlatra történő cseréje, növekedett az állandóan működő orosz nyelvi tanfolyamokon résztvevő magyar egyetemi és főiskolai hallgatók száma. a tervek szerint 1975 első felében kerül sor a két fél rendezésében a szovjet és magyar felsőoktatási intézmények rektorainak első konferenciájára.

/folyt.köv./
19.10/a

- 57 -

M 1925

:bb.78./ aláírták.....3.folyt./-a

a bizottság megállapította, hogy kedvezően fejlődnek a magyar és a szovjet filmművész-szövetségek kapcsolatai, s jóváhagyta a tervbe vett új együttműködési formákat. a munka további javítása érdekében elhatározták, hogy ezután a két szövetség titkárai kétévenként, felváltva moszkvában, illetve budapesten együttes üléseket tartanak., értékelik az együttműködést pontosabban megfogalmazzák a következő évekre kialakított terveket. mind a szovjetunióban, mind pedig hazánkban rendszeresen sor kerül majd neves rendezők, filmszínészek produkcióinak retrospektív vetítésére.

a két fél az 1975. évi kulturális napok kölcsönös lebonyolításával kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a rendezvények megvalósítása a jubileum évében, amikor országaink népei a fasizmus alól való felszabadulás 30.évfordulóját fogják megünnepegni, igen nagy politikai jelentőségű lesz, és a magyar népköztársaság, valamint a szovjetunió közötti testvéri kapcsolatok további megerősödését fogja szolgálni.

x x x

az ideai kulturális együttműködési terv értelmében előreláthatólag július 30-tól hazánkban vendégszerepel a bjelorusz állami opera-és balettszínház 120 főnyi balett-együttese, a szegedi ünnepi játékokon. októberben ellátogat hozzánk a leningrádi gorkij akadémiai nagyszínház. ugyancsak az idén gyönyörködhetünk rusztavi város gruz drámai színházának bemutatóiban és a gyevcsa vokál és hangszeregyüttes játékában. a júliusi debreceni kórusfesztiválon lép fel az észt tudományos akadémia női amatőr énekkara, a harkovi bábszínház júniusban a békéscsabai nemzetközi bábfesztiválon vesz részt. május végén, júniusban kiállítás nyílik p.p. koncsalovszkij alkotásaiból. egy másik tárlat pedig az ermitázs és a puskin múzeum gyűjteményéből vonultat fel a fekete-tenger északi partvidékének művészetét reprezentáló anyagot. novemberben mai szovjet iparművészek üveg-és gobelinalkotásait tárják a magyar közönség elé. jelentősnek ígérkezik az a szovjet politikai plakátkiállítás is, amelyet a szovjetunió forradalmi múzeuma és a magyar munkásmozgalmi intézet közösen szervez.

/folyt.köv./

19.15/a

M 19²⁰

- 58 -

:bb.78./ aláírták.....4.folyt./-a

november 26. és december 6. között a szovjetunióba látogat a magyar állami operaház balettegyüttese. ezt megelőzően leningrádba és moszkvába utazik a madách színház társulata. a szovjetunióban vendégszereplő magyar együttesek között találhatjuk még az erkel ferenc táncegyüttest, a corvina esztrád együttest és egy könnyűzenei csoportot. júniusban magyar grafikai kiállítást láthatnak a szovjet nézők, júliusban pedig a magyar politikai plakátművészet nagyjainak alkotásait tekinthetik meg. augusztus végén nyílik meg bernáth aurél festőművész tárlata.

az ideai munkaterv értelmében tovább bővül a színházak közvetlen kapcsolata, hatékonyabbá válik a múzeumok, könyvtárak, oktatási intézmények közötti együttműködés.

x x x

a v.i. popov, a szovjetunió kulturálisügyi miniszterének helyettese vezetésével hazánkban tartózkodó szovjet delegációt fogadta aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese és óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára. /mti/

-. -

bb.80. ülést tartott a nemzetközi goethe társaság budapesti szervezete

t/mir/tr/hi/a/la

1974. április 10.

szerdán ülést tartott a goethe-kultusz ápolására és a goethe-kutatások szervezésére alakult nemzetközi goethe társaság budapesti szervezete. a petőfi irodalmi múzeumban megrendezett szakmai tanácskozáson walkó györgy tudományos kutató, a nagyvilág című folyóirat főmunkatársa tartott előadást weimar és a német klasszicizmus címmel. az előadás a közeljövőben megjelenő - hasonló című - antológia anyagát ismertette, amely átfogó képet rajzol a xviii. - xix. századi weimar szellemi életéről. a könyv a gondolat kiadó gondozásában jelenik meg. /mti/

-. -

19.20/a

- 59 -

M 19²⁵

bb.79. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától 19.00 óráig!

a/la

1974. április 10.

36. kitüntetés
37. tejesbáránnyok
38. parkerdő
39. szurdi istván sajtótájékoztatója
40. megyei népfronttitkárok tanácskozása
41. hazaérkezett moszkvából az ügyészi delegáció
42. korszerű szülő-és csecsemőágy
43. magyar művészek a szovjetunióban
44. józsef attila breviárium
45. a veszprém megyei képviselőcsoport ülése
46. honismereti tanácskozás
47. ifjumenek kórusok
48. unesco megbízás
49. miskolci uttorótalálkozó
50. sajtótájékoztató a prágai tavaszról
51. közlekedési balesetek
52. a brfk felhívása
53. a kisz kb egyetem és főiskolai tanácsának ülése
54. keszthely új városi könyvtára
55. hobby-kiállítás
56. gépjárművezetői szakmunkás képzés
57. előadás a függetlenségi nyilatkozat évfordulójáról
58. élelmiszeripari újítások kiállítása
59. borbajnokság
60. kresz-park
61. a vas megyei tanács vb ülése
62. gyógypedagógusok tanácskozása
63. az országgyűlés ipari bizottságának ülése
64. magyar-szovjet egészségügyi együttműködési munkaterv
65. németh károly a mém-ben
66. fehér lajos pest megyében
67. teitelboim magyarországi látogatása
68. a nemzetközi diákszövetség kongresszusa/visszavonva!/
/folyt.köv./

19.25/a

- 60 -

M-1940

bb.79./ a belföldi.....folyt./-a

69. a fővárosi tanács vb ülése
70. puja frigyos távirata
71. újabb munkafelajánlások
72. budapesti üzletek ünnepi nyitvatartása
73. akadémiai székfoglaló
74. öntözés
75. sajtótájékoztató az újító tanácskozásról
76. uttoróvezetők tanácskozása
77. magyar-iráni gazdasági tárgyalás
78. magyar-szovjetkormányközi kulturális bizottság jegyzőkönyve
79. hírjegyzék

/mti/

--

bb.81. időjárásjelentés

mm/a/la

1974. április 10.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. április 10-én szerdán 19 órakor:

növekvő felhőzet

várható időjárás az ország területén csütörtök estig: délnyugat felől növekvő felhőzet, délnyugaton egy-két helyen eső lehet. mérsékelt, többfelé élénk délkeleti-déli szél. legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 18-23 fok között.
/mti/

--

bb.82. luigi preti,

tr/a/la

1974. április 10.

az olasz köztársaság közlekedésügyi minisztere szerdán budapestre érkezett abból az alkalomból, hogy „ifjú lélek, ifjú lélek...”, című regénye magyar kiadásban megjelent. érkezésekor a ferihegyi repülőtéren földvári lászló közlekedés-és postaiügyi miniszterhelyettes és mario franzi, budapesti olasz nagykövet fogadta.

luigi preti április 11-én, csütörtökön délelőtt fél 11-től dedikálja könyvét az európa könyvesboltban/ vii. lenin körut 20./mti/

--

19.30/a

- 61 -

M-1940

bb.83. ünnepi irodalmi estek a költészet napja tiszteletére

t/ró/tm/hi/a/la

1974. április 10.

a költészet napja, józsef attila születésnapjának tiszteletére szerdán a budapesti fáklya klubban a magyar írók szövetsége, valamint az irodalmi színpad ünnepi irodalmi estét rendezett. a nagy sikerű, reprezentatív irodalmi összeállítás bevezetőjét simon istván kossuth-díjas költő, az írószövetség főtájkárhelyettese tartotta. a műsorban berek katalin, jancsó adrienne, keres emil, latinovits zoltán, madaras józsef, huszti péter, piros ildikó, szentpál mónika, timár béla, valamint verdes tamás működött közre.

immár hagyomány, hogy a költészet napjára a szépirodalmi kiadó antológiát jelentet meg fiatal költők verseiből. szerdán a szépirodalmi kiadó és a tit irodalmi szakosztálya irodalmi esten mutatta be a kossuth klubban a,, ne mondj le semmiről,, című antológiát, amelyben az utóbbi években feltűnt tehetséges költők jelentkeznek verseikkel, rövid életrajzokkal. bemutatásukhoz az idősebb pályatársak irtak bevezető tanulmányokat. réz pál irodalomtörténész, az antológia szerkesztője mondott bevezetőt, ilosvay katalin, bodnár erika és bálint andrás működött közre. a kötet szerzői, műveikből részleteket is felolvastak. /mti/

--

bb.84. az iráni parlamenti delegáció látogatása hajdu-bihar megyében

vid/fm/a/la

1974. április 10.

a hazánkban tartózkodó iráni parlamenti delegáció szerdán két napos látogatásra hajdu-bihar megyébe érkezett. a vendégeket elkísérte dr.belák sándor, az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke.

/folyt.köv./
20.00/a

- 62 -

M-20²⁵

bb.84./ az iráni.....folyt./-a

a küldöttség elsőnek a hajduszováti lenin termelőszövetkezetet kereste fel, ahol dr.szilágyi gábor, a megyei képviselőcsoport vezetője, tóth imre, a megyei tanács elnökhelyettese és mocsári sándor országgyűlési képviselő, a lenin tsz elnöke fogadta a vendégeket. mocsári sándor tartott tájékoztatót a több mint két évtizeddel ezelőtt alakult közös gazdaság munkájáról, majd a képviselők számos kérdést tettek fel. első sorban a jövedelemelosztás, a cukorrépatermesztés és az öntözéses gazdálkodás iránt érdeklődtek. ezután megtekintették a földalatti vezetékes öntözőtelepet, amely a rendkívül száraz időjárás következtében hetek óta dolgozik.

szerdán délután debrecenben, a megyei tanács székházában dr. ambrus istván, a hajdu-bihar megyei tanács elnöke fogadta és üdvözölte a parlamenti delegáció tagjait és tájékoztatta őket a megye életéről. a tájékoztatón és az azt követő baráti beszélgetésen jelen volt a megye több országgyűlési képviselője is.

ezután debrecen nevezetességeivel ismerkedtek a küldöttség tagjai, majd megtekintették a zeneművészeti szakiskolában tiszteletükre adott kulturműsort.

este az arany bika szállóban a megye és a város vezetői a helyi országgyűlési képviselők részvételével vacsorát adtak a küldöttség tiszteletére. /mti/

--

bb.85. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 19.00 órától zárásig:

1973. április 10.

80. goethe társaság
 81. időjárásjelentés
 82. luigi preti
 83. irodalmi estek
 84. az iráni parlamenti küldöttség hajduban
 85. hírjegyzék
- /mti/

--
- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: halasi györgy
szerkesztő: oncz antal
lakatos erzsébet

- 63 -

M-21²⁵